

Móra Ferenc: FECSKEHÍVOGATÓ

Villásfarkú fecskemadár,
jaj de régen várunk!
Kis ibolya, szép hóvirág,
kinyílt már nálunk!
Fátyolszárnyú kis méhecskék
zúgva-döngve szállnak.

Cifra lepkék, kék legyecskék
ide-oda járnak.
Rózsa, rózsza, piros rózsza
nyitogatja kelyhét;
itt a tavasz, lessük, várjuk
a csicsergő fecskét.

Kellemes húsvéti ünnepeket!

Az Önkormányzat és pályázataai...

Bár településünk nyugodt, csendes hely, de mindig történnek olyan események, melyeket nem hagyhatunk reakció nélkül. Az elmúlt időszak közvélemény leginkább foglalkoztató ügyeiről Aller Imre polgármester nyilatkozott:

Szinte közhely ezt mondani, de az elmúlt hónapok is igen mozgalmasan teltek községünk életében. Tettük a dolgunkat, végezte mindenki a maga munkáját. A benyújtott pályázataink ügye azonban még mindig foglalkoztat minket, de úgy tűnik, a megye vezetését is. Hisz a közelmúltban nyílt támadást intéztek a község önkormányzata ellen. Ezért voltunk kénytelenek a karácsonyi lapszámunk mellékletében válaszolni az igaztalan kijelentésekre.

Rendes körülmények között a pályázatok megnyerése, vagy elutasítása nem adhatna ilyen sokáig témát a közvéleménynek, viszont azok hullámai még most is gyűrűznek, és elég ellentmondásos kijelentések terjednek róluk, így mindenképp ki kell nyilvánítani világos állásfoglalásunkat. Tapasztaljuk ugyanis annak következményeit, amit parlamenti képviselőnk, Gyopáros Alpár a Kisalföld hasábjain (2016. január 15.) kijelentett, azaz hogy ő „nem barátom”, és ennek következményeképp nem is akarta megismerni az általunk benyújtott pályázatokat. Ez pedig ebben a hatalmi rendszerben azt jelenti, hogy az összes kőnyit kell büntetni... Ezt jól mutatja, hogy az „Önkormányzati fejlesztések támogatására” (esetünkben a Rákóczi utca útfelújítására) benyújtott és tartaléklistára került pályázatok közül egy decemberi kormánydöntés következtében az összes környékbeli településre jutott állami pénz, mi viszont sajnos ebből sem kaptunk. De egyéb pályázatainkra is igaz, hogy hazai forrásból az elmúlt 8 évben morzsákon kívül nem juttattak a kőnyaiknak semmit.

Egyetlen kivétel ez alól az úgynevezett ASP-rendszer bevezetésének támogatása volt, ezzel viszont az a probléma, hogy e rendszer elindítása nem más, mint az önálló önkormányzatiság eltörlése felé tett lépés.

Az Európai Unió pályázataink elutasítását is próbálták neveléses indokkal igazolni, ezért kénytelenek voltunk az Európai Unió illetékes bizottságához is fordulni. Ezután érdekes módon megkaptuk a támogatást, így a TOP-1.1.1-16-GM1-2017-00004 „Vállalkozói környezet feltételeinek javítása a rábaközi településen” beruházás meg fog valósulni. Az azonban továbbra is igaz, hogy nekünk ebben az ellenszélben rengeteg erőfeszítést kell tennünk még egy sikeres EU-pályázathoz is. Éppen ezért tartom szánalmasnak, hogy a komoly munkával elnyert pályázatainkat a különböző médiumokban az azokért semmi érdemi munkát nem végzők saját eredményükként próbálják feltüntetni. Ez különösen sértő azokra a munkatársainkra nézve, akik időt és fáradságot nem

házásokat. Igaz, inkább a profi egyesületek ilyen irányú törekvéseit támogatják, ezzel szemben úgy tűnik, hogy a kisemberek, valamint az iskolai-, és tömegsport kevésbé fontos. Mi 1991-ben úgy gondoltuk, hogy nemcsak a falunknak, hanem a környéknek is sportolási lehetőséget biztosítunk a Sportcsarnokkal. Az elmúlt 26 évben a minden napi nyitva tartás és a magas kihasználtság miatt azonban már eléggé elhasználódott az épület. A teljeskörű felújítás megoldásában segített volna egy sikeres pályázat által nyújtott támogatás.

Problémáink mellett pozitív dolgokról is be tudok számolni. Idén tavasszal kezdetét vette a hét település (Kóny, Markotabödöge, Rábcakapi, Cakóháza, Barbacs, Szany, Rábatamási), valamint a Szociális és Gyermekegészségügyi Alapszolgáltatási Központ konzorciumában működő EFOP-1.5.2-16-2017-00018 „Humán szolgáltatások komplex fejlesztése a Rábaközben” elnevezésű projektünk, melynek keretében az elkövetkező három évben nagyon sok programot valósítanak meg a

kímélve, tudásuk legjavát adva dolgoztak e projektek sikeréért, most pedig azt kell látniuk, hogy mások próbálják learatni a babérokat.

A másik fontos pályázatunk, amit ugyancsak elutasítottak, a Sportcsarnok felújítását célozta. Az elutasítás különösen annak fényében visszás, hogy a jelenlegi kormány milyen prioritásként kezeli az ilyen beru-

települések. Kónyban, – mely e konzorcium vezetője – a helyiek ugyancsak sok programon vehetnek majd részt. Ezekről pontos tájékoztatást az internetes oldalunkon és a projekt facebook-oldalán találhatnak. Továbbá megkezdődtek a TOP-1.1.3-15-GM1-2016-00007 „Helyi Termelői Piac létesítése Kóny községben” elnevezésű projekt kivitelezési munkálatai is. (Cs G)

Krisztus feltámadt, valóban feltámadt!

Vajon mit jelentsen ez a Szent Páli kijelentés: „Testvéreim! Krisztussal együtt ti is feltámadtatok!”? Hiszen aki még nem halt meg, annak nincs szüksége feltámadásra. Akkor is beszélhetünk azonban feltámadásról, megújult életről, amikor az ember megtalálja, vagy újra megtalálja élete értelmét. Amikor a reménytelenség, a kétségbeesés, a teljes enerváltság állapotából kiemelkedve magára talál, újra azt érzi, hogy érdemes élnie, mert szükség van rá, mert szeretik. Újra azt érzi, van értelme a munkájának, a törekvéseinek, mert értékesebbé lesz általa, s másokat is gazdagíthat.

Az apostolok és tanítványok Krisztus kereszthalálának váratlan borzalmától letaglózva a kétségbeesés és tehetetlenség tetszhalál-szerű állapotába kerülnek. Félelem, csalódottság, bizonytalanság uralkodik el rajtuk. Értelmét veszíti mindaz, amiért az utóbbi években éltek, dolgoztak, lelkesedtek. Megdöbbenően hitelessé teszi az evangéliumot az a tény, hogy a szent írók milyen őszintén leírják saját hitetlenségüket, reménytelenségüket. Ők lesznek azután az elsők, akik Krisztussal együtt valóságosan feltámadnak. A Feltámadottal való találkozás egészen újjáformálja őket. Sőt, a korábbi, még Jézus földi életében tanúsított elkötelezettségüknél és lelkesedésükénél sokkal nagyobb, átütőbb életerő tündöklék föl bennük.

Erről olvasunk Túrmezei Erzsébet versében:

HÚSVÉT ELŐTT... nehéz, szomorú léptek.
Húsvét előtt... zokogó, bús miértek.
Húsvét előtt... ajtók, kemények, zártak.
Húsvét előtt... arcok, fakóra váltak.
Húsvét előtt... szívek, üres-szegények.

Húsvét előtt... kihamvadott remények.
Húsvét előtt... egy nagy „Minden hiába!”
Bús eltemetkezés az éjszakába.

De húsvét lett! Feltámadott a Mester!
HÚSVÉT UTÁN... el a gyásszal, könnyekkel!
Húsvét után... futni a hírrel frissen!
Húsvét után... már nem kérdezni mit sem!
Húsvét után... új cél és új sietség! Jézus él!
Nincs út, mely messze esnék!
Húsvét után... erő, diadal, élet!
Csak azokért sírjunk húsvéti könnyet,
Akkor még mindig húsvét előtt élnek.

Az evangéliumban olvasható egy rövid mondat: „Látta mindezt és hitt.”, valóságos újjászületésről, feltámadásról ad hírt nekünk János apostol esetében. A feltámadt Krisztus megjelenései ugyan-azt az új életre ébredést viszik végbe a többi apostol és tanítvány, még a hitetlenkedő Tamás esetében is.

A valódi hit nagyon is tevékeny. Az átlagosnál messze nagyobb szeretetre, türelemre, önfeláldozásra képesít. Örömet és békét tud adni a legnagyobb nehézségek közepette is. Értelmet tud adni az életünknek sorozatos csalódások után is. Az apostolok erről a hitről, egészen a vértanúságig menő, tevékeny elkötelezettségről tesznek tanúságot Húsvét után. Az új élet, a lelki feltámadás oka bennük a feltámadt Krisztusba vetett hit.

Adja meg ez a Húsvét minden kedves olvasónak és családjuknak, szeretteiknek a feltámadt Krisztussal való találkozás örömét, újjáformáló lelkesedését a szívünkbe. **Brezina Balázs, plébános**

I. Ovis Ki Mit Tud?

Tizenhárom alkalommal rendeztünk vers- és prózamondó versenyt a könyi Tündér-tavi Óvodában. Ebben az évben azonban úgy döntött a nevelőtestület, hogy bővítjük a résztvevők körét, és lehetőséget adunk a bemutatkozásra a szépen verselő gyermekeken kívül a szépen éneklő gyermekeknek, az ügyesen táncolóknak, a tehetséges színjátszóknak és bábozóknak is.

Ezért KI MIT TUD? -ot szerveztünk március 10-én, szombaton délelőtt, a könyi és a környező települések óvodásai számára. Nem versenyt hirdettünk, hanem találkozózt. A célunk nem a versengés volt, hanem az, hogy felfedezzük a tehetséges gyermekeket. Közel nyolcvan gyermek érkezett hozzánk, tíz települést képviselve. A résztvevő gyermekekkel, és az őket kísérő óvónőkkel, szülőkkel, hozzátartozókkal megtelt a Faluház épülete. Színes produkciókkal szórakoztatták a fellépő előadók a

közönséget. Sokan verseltek, énekeltek, de felléptek székes táncsal, esernyős táncsal, show táncsal és népi táncsal is. Két csoport mesejelenetet adott elő, egy csoport bábozott, egy csoport pedig a közelgő nemzeti ünnep tiszteletére tanult verseket, énekeket. A résztvevő óvodák emléklapot, a gyerekek ajándékot kaptak.

Litkei Erika, győri óvodavezető és közoktatási szakértő dicsérő szavakkal értékelte a „kis előadókat”. A résztvevők visszajelzései alapján úgy értékeljük kezdeményezésünket, hogy szükség van ilyen rendezvényre, mindenki jól érezte magát, a gyermekek és szüleik pedig büszkén távoztak. Köszönöm a felkészítő óvónők munkáját, az Óvoda és a Faluház dolgozóinak a rendezvény lebonyolításában vállalt szerepet, az önkormányzatnak és egy helyi vállalkozásnak az anyagi támogatást.

Tuba Csilla óvodavezető

„Nem volt az üzemnek olyan része, ahol a két kezem munkáját ne találtam volna meg”

– beszélgetés Varga Vilmossal a „GRAFIKA” egykori vezetőjével

Korábbi lapszámainkban sorozatot indítottunk, melyben községünk azon lakóit, egyesületeit mutatjuk be, akik kiemelkedő közösségi munkájukkal hozzájárultak falunk mindennapjainak szebbé, hasznosabbá tételéhez, és ezzel kiérdemelték, hogy **Könyi Községért Díjjal** ismerjük el tevékenységüket. 2010-ben Varga Vilmos vehette át a megtisztelő elismerést községünkért végzett több évtizedes kiemelkedő munkájáért. (Cs G.)

– Elsőként gyermekkoráról kérdezem. Kik voltak a szülei, mivel foglalkoztak, milyen meghatározó gyermekkori élményei voltak?

– 1946. május 22-én születtem, harmadik fiúként a családban, bátyáim Imre és Antal. Édesanyám háztartásbeli volt. Édesapám vasúti pályamunkásként dolgozott, és minden nyáron – szabadságát kivéve – aratást vállalt, akkori szóhasználatlal a család fejadagjának biztosítása érdekében. Így kerültem már hét évesen a marokszedési munkába, naponta addig, míg édesanyám ki nem ért a földekre az ebéddel.

– Milyen iskolát végzett, hol és miként kezdett dolgozni?

– 1953-tól a Kónyi Állami Általános Iskolába jártam. 1960-ban a MÜM 400-as Győri Szakmunkás Iskolába jelentkeztem géplakatos szakmára. Az első év gyakorlati óráit a tanműhelyben töltöttük el. A második évben gyakorlaton a tanműhelyben EON típusú esztergagépeket csináltunk. A harmadik év gyakorlatára kihelyeztek bennünket a Győri Kisalföldi Gépgyárba, ahol a bizonyítványom megszerzése után 1963-tól 1966. március 5-ig dolgoztam. 1966. március 16-tól baráti csábításra a Győri Pamutszövő és Műbörgyárban helyezkedtem el. Gyakorlatilag meg sem tudtam melegezni az új munkahelyemen, mert 1966. november 24-én bevonultam a Nyírbátori Kiképző Laktanyába, katonának. Kiképzésünk után a várbalogi őrsre, majd Mosonmagyaróvárra tisztos iskolába kerültem, de Csorna is állomáshelyem volt. Leszerelésem után a Műbörgyárba visszakérülve a Vliesüzem nagyberuházásán dolgoztunk nemzetközi környe-

zetben angol, olasz és svéd kollégákkal együtt.

– A „Grafika” talán a legfontosabb munkahely volt az életében. Ide hogyan került, mi volt a feladata?

– 1970-ben házasodtam. A lakhatásunk nem volt megoldott, így építkezés várt ránk. Ezért mindenképpen szerettem volna helyben dolgozni, így a TSZ mellékküzméről akkor leváló Alugrafikai Társuláznál bejelentkeztem felvételre. Két hét múlva megkaptam az értesítést, hogy mehetek dolgozni. Az akkor szövetkezetté alakult társaság megvette a volt „Nemes-féle házat” (Nemes Lászlóék háza), és az udvarban azonnal meg is kezdte egy üzemcsarnok felépítését. A feladatom elég sokrétű volt. Az első, az új üzemcsarnok belső fémszerkezeteinek készítése: válaszfalak, elszívórendszer, tárolókocsik, polcok, munkaasztalok. Egy alkalommal a valamikor falbontással berakott gépet (3 m x 2 m x 1,70 m) kellett kivinni. Horváth Árpád elnök utasított, hogy mérjem ki a falbontás méreteit. Eközben közölte, hogy az a baja velem, hogy nem túlórázom mindennap. Mondtam neki, hogy azokon a napokon nem tudok túlórázni, amikor a győri Gépipari Technikumban esti iskolanapom van. Erősen kifakadt, és meglehetősen hangosan adta tudtomra, hogy nem azért vett fel, hogy iskolába járjak, hanem azért, hogy dolgozzak. A mérgét azzal tudtam csillapítani, hogy nem kellett hívnia a kőműveseket, mert a gépet szétszedtem, az új csarnokba átköltöttem és összeraktam.

– Hosszú időn át vezette a céget. Mik voltak a legfontosabb állomások, eredmények?

– Rossz gazdaságpolitikai döntés volt akkoriban, hogy minden jól menő szövetkezetnek egyesülnie kellett egy gyengén, vagy rosszul teljesítő szövetkezettel. Így kerültünk egybe a Győri Autójavító Szövetkezettel. Ebben a társulásban mi voltunk a jól teljesítők. A kónyi nyomtatott áramkör gyártó üzem munkaellátottsága jó volt, fő megrendelőnk az ORION és a VIDEOTON gyárak voltak, rajtuk kívül 160 egyéb megrendelőt is kiszolgáltunk. Emellett beindult több külföldi export is, pl. a SEIKO márkának a kaputelefonok nyomtatott áramköreit készítettük.

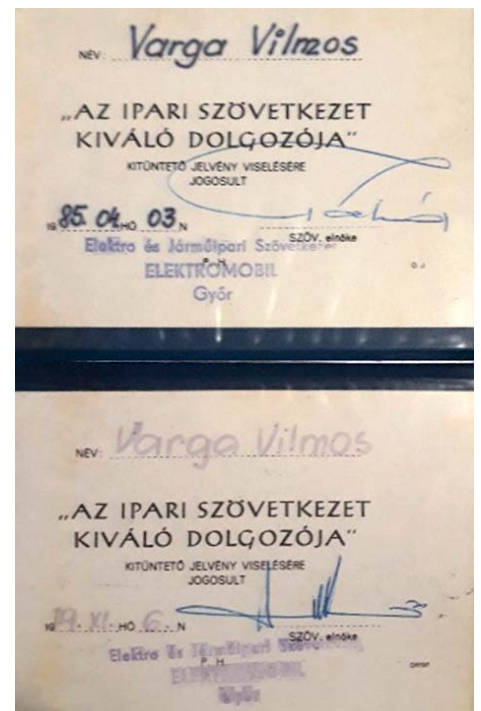
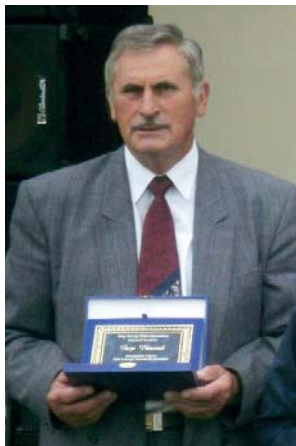
A Győri Autójavító Szövetkezettel tevékenységünkben, profilunkban semmi közünk nem volt egymáshoz, és már az elejétől nem is volt jó az együttműködés. A „hogyan továbbról” nagyon különbözőek voltak az elképzeléseink. Az 1989. februári közgyűlés leányvállalatok létrehozásáról döntött. A leányvállalatok együttműködése sem volt gondtalan, így előtérbe került az önálló

gazdálkodás gondolata. Az 1989. decemberi közgyűlés kimondta az ELEKTROMOBIL Szövetkezet megszűnését, és új alapszabály elfogadásával megalakult az ELEKTROGRAFIKA Kiszövetkezet Könyi.

– A „Grafika” hosszú időn át remek eredményeket produkált, ennek azonban ma már nyoma sincs. Mi ennek az oka, mi történt a céggel?

– Az újonnan alakult kónyi kisszövetkezet 1989. évi önálló tevékenységét 103 fővel, 21,5 millió Ft vagyonnal, 72,5 millió forint árbevétellel, 4,36 millió forint nyereséggel végezte. DE érezhető volt már, a rendszerváltás gazdasági válságot okozó hatása is, például a két nagy megrendelő (ORION és VIDEOTON) 1990. évi rendelései nagymértékben csökkentek.

Így a kieső nyomtatott áramkör lemez munkák pótlására öntapadó matricák, papírnyomatok készítéséhez nyomdagépet vásároltunk. Nagy erővel folyt a piackutatás, sikerült a bécsi székhelyű ANSTOSS cégtől is nyomtatott áramkör rendelést szerezni.

1991 első negyedében a problémák tovább szaporodtak. Egyik legnagyobb megrendelőnk a VIDEOTON teljesen megszüntette a TV készülékek gyártását. Megrendelésünk kiesésére a Csehszlovák TESLA cégtől szereztünk bér munkát, ennek mennyisége azonban nem érte el a VIDEOTON gyár által rendelt munka összességét. Dolgozóinkat felváltva küldtük egy hónap

fizetés nélküli szabadságra, ami természetesen nemtetszést váltott ki, de nem akartunk senkit elküldeni, mert komoly új piacok lehetősége adódott.

Sikerült kapcsolatot felvennünk a magyar származású Molnár Ferenc úrral, aki a PHILIPS cég menedzser igazgatója volt ez időben. 1990 áprilisában már felkereste üzemünket, ezután tájékoztatt bennünket, hogy két kollégájával visszajönne terepszemlére és előzetes tájékoztatóra rendelés és ár témakörében. Mindez meg is történt, mintalapot is kaptunk a gyártandó lemezről, hogy az árkalkuláció és a tábla felszabás pontosan kiszámítható legyen.

Emellett folyamatosan jártam az országot munkaszerezés ügyében. Egy késői hazaérkezésemkor az irodai asztalon várt a levél: hívjak össze közgyűlést, mert a levélírók úgy hallották, hogy el akarjuk adni a szövetkezetet, vagy KFT-t kívánunk alapítani. A tagság bizalma 1991. márciusig megvolt irányomban, hiszen 78 szavazatból 75 szavazatot kaptam.

Ekkor azonban a – részben a szövetkezetet kívüli külső személyek irányításával történt félretájékoztatás a tagság körében bizalmatlanságot keltett: az érdekképviseletnél vádakkal illettek. A vélt (kitalált) vádakat velem nem közölték, a tisztázás lehetőségét így kizárva. A rágalmakkal szemben írásos bizonyítékok voltak, melyekről tájékoztattuk is a tagságot. Mindezek ellenére egy kisebb csoport bizalmatlanná vált a vezetéssel szemben.

A történetek miatt 1991. júniusi közgyűlésen felmentésemet kértem. A közgyűlés a felmentést nem fogadta el, hanem 1991. július 1-től 30 napra pihenés céljából felmentett a munkavégzés alól. A szervezeti felépítésből adódóan mindig én foglalkoztam a megrendelések, alap és segédanyag beszerzések, ajánlatok (ANSTOSS Bécs, PHILIPS Hollandia, BULEX Brüsszel) ügyintézésével. A cégeknél folyamatban lévő ügyeket nem lehetett egy hónapra felfüggeszteni és két-három családos édesanyák munkahelyével játszani, így ez idő alatt is dolgoztam. Sajnos ez

nem mindenkit „érdekel”. Amikor visszatérve a dolgozókat tájékoztattuk a PHILIPS cég remek ajánlatáról, hogy berendezést, gépeket, alapanyagot biztosítanak 5 évre és 3 műszakos munkarendre látják el megrendeléssel a szövetkezetet – természetesen az ajánlat nem jótékony-sági célból érkezett – a dolgozók a tájékoztatás után azon a véleményen voltak, hogy „csesszék meg a 3 műszakjukat”. A gerjesztett hangulat eredményeként mondta ezt az a közösség, aki korábban, 20 éven át, ha kellett éjjel-nappal, szombat-vasárnap dolgozott.

A további rágalmazások oda vezettek, hogy lelkileg és idegileg a történetekben megfáradva 1992. január 30-án beadtam lemondásomat. Ezután a több új vezető tisztességes próbálkozását dicséret illeti. A szövetkezet működtetéséhez az előző húsz év alatt összegyűjtött kapcsolatrendszer, tapasztalatot kívülről érkezve azonban nem tudták pótolni. A szövetkezet egy év leforgása alatt felszámolásra került, a telephelyet egy győri vállalkozó vásárolta meg. A munkavállalók egy tíz fő alatti kisebb csoportja Győrben bérelt helyet, és rövid ideig folytatott még némi tevékenységet.

Hosszú időn át értünk el kitűnő eredményeket. Ma már nem kell magyarázni, hogy mit jelent egy ekkora településen 106 főnek helyben biztosítani a jó megélhetést, olyan körülmények között, hogy megoldottuk például a lépcsőzetes munkakezdést az óvodás, iskolás korú gyermekek szülei számára.

– A „Grafika” nem csak munkahely volt, hanem a község kulturális- és sportéletében is jelentős dolgokat vitt véghez. Mik voltak ezek közül a legfontosabbak?

– Hölgydolgozóink aránya miatt a nőnap rendezvényeink kiemelt eseménynek számítottak. Évente ekkor és karácsony előtt találtunk alkalmat a közös étkezésre, mulatozásra, színesítettük kirándulásokkal is a közös programjainkat. A közösségünk korábbi erejét mutatja, hogy betegársainkat szervezeten látogattuk, a gyermekszületésekhez közösen gratuláltunk. Az óvodában, iskolában rengeteg társadalmi munkát végeztünk és folyamatos anyagi támogatást is adtunk. 1986-ban az országból 12-en, köztük a mi könyi üzemünk is, megkapta a Gyermekéért kivitüntetést. Támogattuk a helyi kultúrát, ének-

kart, nyugdíjasklubot. Kiemelten támogattuk a helyi sportéletet: a futballcsapatot, és a kézilabda csapatot.

A női kézilabda szakosztály megalakításában (is) nyújtott segítségünkért őrzöm Mészáros Lajos tanár úr írásos köszönetét.

– Nemcsak a cég vállalt jelentős szerepet a község életében, hanem Ön személyesen is. Volt például önkormányzati képviselő. Milyen közéleti munkát végzett, és ezen tevékenységek közül mire a legbüszkébb?

– Gyermekeként 7. osztályos koromban magasugrásban és távolugrásban jártam versenyekre, és voltam büszke a sikereimre, mint a szülőfalum jó hírének öregbítésére. Az úttörő focicsapattal a megyei spartakiádon III. helyezést értünk el. Később a Kónyi SE-nek voltam tíz évig kapusa, és 10 évet énekeltem a helyi énekarban is.

1979-ben és 1985-ben az Ipari Szövetkezetek Kiváló Dolgozója címet kaptam meg. 1989-ben Bágycsovát község fejlesztése érdekében végzett kiemelkedő társadalmi munkáért a Győr-Sopron Megyei Tanács által alapított kivitüntető oklevelet kaptam. 1986-tól a Kisalföldi Áfész küldötte, majd 1989-től felügyelő bizottsági tagja voltam. 1981-1990. között Kónyi Község Tanácsának tagja voltam, 1990-től két cikluson keresztül indultam el és kerültem be önkormányzati képviselőnek. 2010. augusztus 7-én a 21. Falunap alkalmából Kónyi Község Önkormányzata a községünkért végzett több évtizedes kiemelkedő munkámért Kónyi Községért Díjat adományozott. Hogy az elismerések közül melyikre vagyok a legbüszkébb? A válaszom: egyformán mindegyikre, mert mindegyik elismerés mögött a kemény munka áll.

Hogy mit sajnálok a „Grafika”-nál kialakult helyzet okán? Azt, hogy a végén a kívülről gerjesztett hangulat miatt a szövetkezeti tagok nem fogadták el a PHILIPS 5 biztos évre felkínált munkáját és berendezéseit. Távozási szándékom alapja ez volt, melyet az sem tudott mérsékelni, hogy a „Grafika”-nál nem csak mint vezető végeztem a munkámat, hanem korábban mint fizikai dolgozó is. Nem volt az üzemnek olyan része, ahol a két kezem munkáját ne találtam volna meg.

Akit több részlet érdekel az üzem történetéből, megtalálja a „Szemlények KÖNYI múltjából (1228-2014) című Kónyi Község Önkormányzata által kiadott könyvben megjelent: A „KÖNYI „GRAFIKA” ÜZEM TÖRTÉNETE” című írásomból, mely a kiadvány 93-103. oldalán található.

Mostanában betegségem következtében több időm van elmerengeni ezeken a régi dolgokon. Unokáim, gyermekeim és családjuk is kíváncsian nézegetik az általam a „Grafika” korából őrzött emlékeimet. Köszönöm, hogy eszükbe jutottam erre az interjúra

Varga Vilmos

Irodalmi arcképvázlatok

Az irodalom, benne a költészet, évszázadokon át összetartó erőt jelentett és jelent ma is minden nemzet, köztük a mi nemzetünk sorsának alakításában, a nemzeti – hazafias érzés és tudat, az erkölcs formálásában. Rovatunkban; kerek évfordulókra emlékezve, vagy különleges aktualitásuk miatt nagy költőinket, íróinkat, politikusainkat idézzük meg, mutatjuk be. Most **Petőfi Sándorra** emlékezünk, születésének 195. évfordulóján.

Petőfi Sándor (1823-1849) Arany és Tompa mellett a népies irodalom „triászának” kiemelkedő tagja. S ha Arany János nevének hallatán a Toldi, Tompa Mihályén A gólyához, című vers jelenik meg tudatunkban, úgy Petőfiről emlékezve a János vitéz, s most az 1848-49-es magyar forradalom és szabadságharc 170. évfordulóján a **Nemzeti dal** jut először eszünkbe.

Petőfi 1823. január 1-én született Kiskőrösön, édesapja Petrovics István magyarul író, olvasó és beszélő mészáros mester; (A költő maga választotta a magyarosabban hangzó Petőfi családnevet; az anyakönyvben ő is a Petrovics nevet viselte és az Alexander keresztnévet.) anyja Hruz Mária szlovák anyanyelvű, férjhezmenetele előtt cselédlány és mosónő. (Az apát a tífusz, az anyát a kolera vitte el.) 1824-ben Kiskunfélegyházára költözik a család, a piactéren bérelnék mészárszéket. Petőfi később ezt a parasztvárost emlegeti szülőföldjének, (*Szülőföldemen*), máig húzódó vitára adva okot, Kiskőrös és Félegyháza között. Az anyakönyv Kiskőröst jelöli Petőfi születése helyéül, Petőfi emlékei és szíve Félegyházához húznak.

Petrovics István példásan jó apa, amíg az anyagiak engedik nagy gondot fordít fia taníttatására. Petőfi néhány év alatt Kecskeméten,

A NEMZETGYŰLÉSHEZ

(részletek)

Ott álltok a teremnek küszöbén,
Melyből a nemzet sorsa jön ki majd,
Megálljatok, ne lépjetek be még,
Hallgassátok ki intő szózatom...
Egy ember szól, de milliók nevében!

Az a hon, melyet őseink szereztek
Verítékekkel s szívök vérvével,
Az a hon többé nincs meg, csak neve

...

Hazát kell nektek is teremteni!
Egy új hazát, mely szebb a réginél
És tartósabb is, kell alkotnotok,
Egy új hazát, ahol ne légyenek
Kiváltságok kevély nagy tornyai,
Sötét barlangok, denevértanyák,
Egy új hazát, hol minden szögletig
Eljusson a nap s tiszta levegő,

...

Számot vetett-e mindenik magával,
Minő dologra szánta el magát?
Nagy a dicsőség, melyet mindegyik
Szerezhet itten, de tudjátok-e,
Csak nagy munkáért jár ez a dicsőség!
Akit nem égő honfiérzelem
És tiszta szándék vezetett ide,
Kit a hiúság, vagy silány önérdek
Csábít e helyre, az szentségtelen
Lábbal ne lépjen e szentelt küszöbre,
Mert hogyha egyszer átlép és kijő majd,
Átok s gyalázat lesz kísérete,
Mellyel haza s később a sírba megy. -
Ti, kik szivébül bálványistenek
Ki nem szoríták az igaz nagy istent,
Kiknek szivében a honszeretet
Mint szentegyházi oltárlámpa ég,
Eredjete be és munkáljatok,
Legyen munkátok oly nagy, oly szerencsés,
Hogy bámultában, majd ha látni fogják,
Megálljon rajta a világ szeme,
A bennlakókat vallja boldogoknak
És istenítse, akik építették!

Pest, 1848. július 4.

(Petőfi Sándor)

Szabadszálláson tanul, majd 10 éves korában Pesten tanulja a latin és német nyelvet az evangélikus, majd a piarista iskolában. Aztán apja Aszódra küldi, ahol 1835-től 1838-ig három évet tölt. Ovidius és Horatius műveivel ismerkedik, verseivel tekintélyt szerez tanárai és pajtásai között, így méltó arra, hogy ő írja meg a szokásos iskolai búcsúzó verset (*Búcsúzás*). Ez az első fennmaradt verse. „Itt kezdtem verseket csinálni; Itt voltam először szerelmes; Itt akartam először színésszé lenni.” – emlékezik vissza az Úti jegyzetekben, az aszódi három évről.

1838 tavaszán szülei anyagi helyzete erősen megrendült, Petőfi a selmeci líceumba kerül, „fél-kosztoson” él egy nyugalmazott kamara-hajdúnál. Csokonai, Vörösmarty verseit olvassa, a Selmecre érkező színtársulat előadásait látogatja. Értetlen tanárai iskolai bizonyítványát a bukásig rontják, apja ezért – és a család szorult anyagi helyzete miatt is – leveszi róla a kezét.

Petőfi nekivág a nagy vándorútnak: útja Pesten a Nemzeti Színházba vezet, ahol Rónai álnéven statiszta szerepet játszik; a színpadra székeket hord, a színészek parancsára sört, bort, hoz a kocsmából: 1839. szeptember 6-án Sopronban közlegénynek áll be a Gollner gyalogezredbe, ahonnan 1841. február 28-án beteges gyengesége miatt elbocsátják. Leszerelése után nyugtalanul barangol ide-oda az országban: Pápa, Pozsony, Győr, Pest, Dunavecse, majd a pozsonyi színtársulat e hosszú út néhány állomása. Nagy Ignác hívó szavára a Külföldi Regénytár számára fordít és most már munkája tiszteletdíjából él... 1844-ben nagybetegen érkezik Debrecenbe a gazdag cívis városba. Ennek a szenvedésteli télnek emlékét őrzi az Egy telem Debrecenben című verse... Még ebben az évben Bajza és Vörösmarty ajánlására, Vahot Imre segítségével szerkesztőnek hívja a Pesti Divatlaphoz.

Petőfi hányatott élete e nehéz évek után, egy időre nyugalmasabb szakaszba lép. Megfogalmazódik költői hivatástudata (Jövendölés) és elhivatottságérzése: „Fogj tolat és írj, ha van erőd, - Haladni merre más még nem haladt, - Ha nincs ragadj ekét, vagy kaptafát, - S vágd a földhöz silány dorongodat.” - fogalmazza meg irodalmi programját az Utánzókhöz című versében. 1843-44-ben e hitvallás jegyében fordul a népköltészet felé és jelennek meg népdalai (A virágnak megtiltani nem lehet) és az un. népi helyzetdaltai. (Befordultam a konyhára), melyek hamarosan népszerűek lettek, és egy részük a nép ajkán is tovább él.

Bordalai (A borozó, Ivás közben...) már támadások a közlés ellen, s verseiben a betyáralakok gyakori megjelenése is az első lázadás szülöttei... Népdalainak és népi alakrajzainak virágkorában 1844-ben születik meg tájfestő költészetének első remeke, Az alföld, s ennek nyomába lépnek később: A csárda romjai, A Tisza, A pusztá télen. Petőfi fedezi fel először a költészet számára az Alföldnek s a magyar tájnak a szépségeit. E korszakban születnek meg az Egy estém otthon, az István öcsémhez, és a Füstbe ment terv című versei. Petőfi 1844. április 17-től két hónapot töltött szüleinél Dunavecscén, ennek az időnek az emlékét őrzik, ezek a halhatatlan versek, a szülőkhöz fűződő érzelmekről és a testvéri szeretetről. Petőfi költői fejlődésnek fontos állomása az 1844 második felében írott két epikus műve, A helység kalapácsa, és a János vitéz népi eposzok.

Az 1844-46-os években a Pesti Divatlapnál elfoglalt állása nyugodtabb helyzetet teremtett Petőfi életében: többet megtudunk szerelmi lírájából, szerelmeiről: a 15 évesen elhunyt Csapó Etelkának állít emléket, a Cipruslombok Etelke sírjáról ciklusban; a gazdag gödöllői jószágigazgató lányához kötődő családott szerelem emlékét örökíti meg A szerelem gyöngyei ciklussal, benne a Fa leszek ha... című csodálatos verssel. De a végső és beteljesült házassággal megpecsételt szerelem Szendrey Júliához, Szendrey Ignác erdői jószágigazgató lányához köti. Ennek a szerelemnek versei közül a legismertebb, a Reszket a bokor, mert... és a Szeptember végén című. Ez utóbbiban felsejlenek Petőfi kételyei is.

Petőfi aktív előkészítője az 1848-49-es magyar forradalomnak és szabadságharcnak. Amikor 1846-ban a házasságban eltöltött boldog hetek után visszatér Pestre, megszületnek a magyarságot bíráló versei, (A magyar nemes, Pató Pál úr) Verseiben 1846-tól olyan nevek szerepelnek, mint Dózsa, Zrínyi, Rákóczi, Kölcsey. A világszabadság eszményét hirdeti, (Egy gondolat bánt engemet), jogot követel a népnek (A nép), „Haza csak ott van, ahol jog is van” – írja, majd 1847-ben a javak egyenlő elosztását követeli egyik, a költők feladatát megjelölő versében, (A XIX. század költői) és lenyűgöző költeményében (A nép nevében) Dózsaival igazolja a forradalmi tetteket.

Petőfi minden gondolatával a forradalmat sürgeti verseiben (Az országgyűléshez, Kemény szél fúj...) 1848. március 13-án megírja a forradalom nyitányára a Nemzeti dalt, s az Életképek egyik szerkesztőjeként – a másik Jókai – egyre-másra írja forradalmi verseit.

(Föltámadott a tenger... Akasszátok föl a királyokat...). Részt vesz a márciusi ifjakkal a 12 pont megszerkesztésében, majd kinyomtatásában, több helyen elszavalja a Nemzeti dalt. 1848 nyarának kimagasló lírai alkotásai A nemzetgyűléshez, és a Nemzethez című költemények. 1848 augusztusában, amikor Jellasics seregei már a fővárost fenyegetik, Petőfi egyik legnagyobb művén (Az apostol) dolgozik, saját küzdelmes életét tömöríti Szilveszter történetébe, hogyan válik, miként Petőfi is, forradalmárrá: „Fölkelt az új hős nemzedék / s mit örökségbe hagytak rá apái/ leverte rab bilincseit.” ...

A szabadságharc során az őszi győzelmek, a téli vereségek, majd a tavaszi diadalok, történelmi levegőjében lesz Petőfi költészete a nemzet harci lelkiismerete, szabadságharcos lírája, mely megörökíti a nemzet tudatában 1848-49 emlékét. Írjon a költő a hősies apáról, (A vén zászlótartó), vagy a harcok nehezét vállaló katonáról (Tiszteljétek a katonákat), írjon lelkesítő csatadalt (Csatadal, Csatában), vagy rázza fel a hadi kudarcokon elcsüggedőket (Vesztett csaták, csúfos futások) 1848-49 teljes levegőjét érezzük verseiben. Szabadságharcos lírájával fonódnak össze, ekkor írt más tartalmú versei, így a fia születéséről (Fiam születése), a tájról (Szülőföldemen, Kiskunság), a harcokkal összefüggő elégikus hangulatról (Itt van az ősz itt van újra), a feleségéhez kötődő szerelem újra átéléséről (Szeretlek kedvesem).

Petőfi 1848 ősztől századosként, 1849. július 25-től őrnagyként, Bem mellett éli meg a szabadságharc küzdelmeit. 1849. július 22-ről maradt fenn feleségéhez írott utolsó levele, Marosvásárhelyről keltezve. A július 31-i segesvári csatában tűnt el a költő. A közvélemény még évtizedek múlva sem tudott megnyugodni halálhírén... és még napjainkban is kételkedik.

Petőfi jelentősége egyedülálló a magyar irodalom történetében. Felléptével a realizmus és a nemzeti irány terjedt el költészetünkben, melyet ő és Arany János kezdtek. Nemcsak népiessége, vagy forradalmisága miatt jelentős, hanem a kortársakra gyakorolt hatása miatt is. Példa erre barátja Arany János, valamint Tompa Mihály, Madách Imre és Vajda János költészete. De a későbbi nemzedékekre is jelentős hatást gyakorolt: Ady Endre, József Attila, majd Nagy László, Kányádi Sándor és mások költészetében is érződik hatása.

Emlékét kegyelettel őrizzük.

Lapunkban a Nemzetgyűléshez című verséből közlünk részleteteket.

Dr. Boros István

„ÚJ LÁTÓSZÖG”

A Fekete erdőtől Budapestig

– Csaplár József Duna-menti kerékpár túrájáról mesélt

Az „ÚJ LÁTÓSZÖG” rovatunkban olyan Kónyban élő, vagy innen elszármazott, de falunkhoz, szülőfalujához kötődő fiatalokat mutatunk be, akik különböző okok miatt – munkájuk, hobbijuk, tudományos tevékenységük... – érdekesek lehetnek olvasóink számára. Mostani számunkban a Budapesti élő Csaplár József mesélt Duna melletti kerékpár túrájáról. A fiatal informatikus e-mailben válaszolt kérdéseinkre. (Cs. G.)

– Elsőként mutatkozz be olvasóinknak! Hogyan kötödsz Kónyhoz?
Édesanyám markotabödögei, édesapám kónyi, három éves koromban költöztünk Kónyba. Itt jártam óvodába és általános iskolába is.

– Milyen iskolákat végeztél, milyen munkakörben dolgozol jelenleg?

– Már gyerekkoromban is érdekelt a számítástechnika, így egyértelmű volt, milyen irányba szeretnék továbbtanulni. Az általános iskola elvégzése után felvettek a győri Jedlik Ányos Szakközépiskola számítástechnika tagozatára, ahol az iskola és egy győri nyugdíjasklub szervezésében néhány évig időseket tanítottunk az internet használatra. Ott kiderült, hogy van érzékem a pedagógiához, így adta magát,

hogyan számítástechnika tanár szakon tanuljak tovább. A főiskola után hazajöttem, és próbáltam a környéken elhelyezkedni számítástechnika vonalon, de sajnos abban az időben elég kevés ilyen lehetőség volt, ezért aztán 2007-ben Budapestre költöztem. Azóta is ott élek, 9 éve dolgozom programozóként egy magyar gyökerű, ma már nemzetközi nagyvállalatnál.

– Meséld különleges hobbidról, milyen előzmények vezettek egy ilyen nagy túrához?

– Nem hiszem, hogy a kerékpározás különleges hobbi lenne, inkább egy praktikus és egészséges közlekedési formának tartom. Mint oly sok más, ezt is lehet különböző szinteken űzni, szerintem az enyém még bőven a hobbi kategóriában van. Meglehetősen prózai okokból kezdtem újra kerékpározni. Néhány évvel ezelőtt nagyon stresszessé vált a munkám, ami nem volt jó hatással az életemre, így módot kellett találnom annak levezetésére. Elsőnek a futás tűnt kézenfekvőnek, viszont mivel elég lassan halad közben az ember (vagy legalábbis Én), ezért hamar unalmasnak találtam. Ez után a fiaskó után próbálkoztam a kerékpározással. Kezdetben csak munkába járásra és mindennapi ügyintézésre használtam, a pesti közlekedésben ez ugyan eleinte inkább csak fokozta a stresszt, majd ahogy rutint szereztem, végül bevált. Ebből fejlődött ki aztán a mostani hobbi, kezdetben egy napos kirándulásokkal, majd több napos, kisebb túrákkal. A túrázást, természetjárást még az általános iskolás koromban Czákó Péter által szervezett kirándulásokon szerettem meg, ez azóta is tart, a kerékpározással pedig új perspektívát nyert.

– Honnan jött a dunai biciklitúra ötlete?

– Pár éve fogant meg az ötlet, milyen jó lenne látni honnan, merre jut el hozzánk a Duna. Ebben valószínűleg szerepet játszott, hogy gyakran

látom, de kellett még néhány év álmodozás, mire tavaly eljutottam a tettekig. Így aztán 2017 nyarának végén vonatra raktam a biciklimet és elutaztunk Donaueschingenbe, ahol a Breg és a Brigach patakok össze-

Fekete-erdő – Berg patak a Duna forrása

folyásából megszületik a Duna. A túra felvezetéseként meglátogattam a Breg patak forrását, ami vízrajzi szempontból a Duna forrásának is számít, mivel hosszabb a másik pataknál.

– Milyen előkészületek szükségesek egy ilyen úthoz?

Nyilván kell egy kerékpár, ez praktikusán acél vagy masszív alumínium vázas, ugyanis a túrázó igényeitől és önmérsékletétől függően meglepő méretű és súlyú csomag is összejöhet, amit szintén a kerékpárnak kell elvinni. Kempingezés esetén ehhez hozzájön a sátor, derékalj, hálószák, ezeket is magammal kellett vinnem. Léteznek a kormányra, vázra, az első és hátsó kerék mellé erősíthető táskák, illetve utánfutók a sok csomaggal, vagy kisgyerekekkel utazóknak is. Utam során meglepően sok kisgyerekekkel túrázó családdal találkoztam, magam kettő, a hátsó kerék mellé és egy kormányra erősíthető táskával tettem meg ezt az utat.

Célszerű megfelelő erőnléttel is rendelkezni, itt nem kell túl sokra gondolni, egy átlagos edzetségű ember különösebb nehézségek nélkül le tud tekerni sík terepen 60 kilométert egy nap alatt. Problémák inkább a nyereg által okozott “sérülésekkel” lehetnek, de megfelelő nyeregválasztással és nadrágokkal ez sem gond.

– Hány napig tartott a túra? Milyen hosszú volt az út?

– Három héting tartott a hazaút, ez alatt több mint 1500 kilométert tettem meg. A Duna korai, Fekete-erdei szakaszán a hegyek miatt nagyobb szintkülönbségeket kellett leküzdeni, így rövidebb, 60-80 kilométeres napi távok voltak jellemzőbbek. Ez a rész tetszett talán a legjobban, kisláfordi szememnek mindig is volt valami vonzó a hegyvidékekben. Passau után Ausztriába érve már síkabbá válik a terep, szélesebb és lassabban is hömpölyög a folyam, a túra további részeiben

80-130 kilométeres napi távok voltak a jellemzőek. Bécs után Pozsony következett, majd onnan Kóny felé vettem az irányt, hogy találkozhasak a családommal. Ezt követően Győr, Esztergom, majd a Dunakanyar jött végállomásként pedig Budapest.

– *Mesélj az útról, milyen ismert helyeken jártál?*

– A Duna korai, Fekete-erdei szakaszán sűrűn lehet kastélyokkal találkozni, a középkorban ezek viszonylag gyakran cseréltek gazdát házasság vagy háború által. Többségük remek állapotban van és múzeumként látogatható.

Sigmaringen

– Érdekes volt látni az Ulmi nagytemplomot, amely a világ jelenlegi legmagasabb keresztény temploma. Nagy élmény volt meglátogatni a Weltenburgi kolostort és annak sörkertjét, itt van ugyanis a világ egyik legrégebbi apátsági sörfőzdéje, ahol már közel ezer éve, 1050 óta főznek sört.

Sigmaringen várkastélya

Passau az utolsó német város a Duna mentén, kis túlzással szokták „az észak Velencéjének” is hívni. Rendkívül hangulatos óvárosa van, jellem-

Passau

ző végállomása a felénk is gyakran feltűnő szállodahajóknak. Itt folyik össze a már jóval nagyobb Duna az Ilz és Inn folyókkal, innentől válik igazi folyammá. Ausztriába érve a Duna már szélesen hömpölyög, kevés kivételtől eltekintve mindkét oldalán kerékpárút vezet. A Wachau-völgyi borvidék barokk építészete, hangulatos városai, gyümölcsösei és szőlőföldjei között kerékpározni is felejthetetlen élmény, a melki bencés apátság 1365 ablakával pedig egyenesen lenyűgöző.

– *Volt-e valami olyan különleges élményed, mely felejthetetlennek bizonyult?*

– Ennyi idő alatt elég sok minden történik, nem könnyű felejthetlenségi sorrendet felállítani. Például egy esős nap délutánján eltévedtem egy erdőben, és egyszer csak jött egy meredek hegyoldal, ahol esélytelen lett volna kerékpárral lejutnom, visszafordulni pedig már nem volt kedvem. Így aztán egyesével kellett levinnem a táskákat és a kerékpárt, így még kétszer kellett megmásznom azt. Miközben a biciklivel a vállamon araszoltam lefelé, egy gyalogtúrázó csoporttal találkoztam, akiket eléggé meglepett egy kerékpáros látványa a hegynek azon a részén.

Még a Fekete-erdei részen történt, hogy egy nap hirtelen rám esteledett, egyszer csak találtam egy kis faluban egy ‘Gasthaust’, ahol meg szerettem volna szállni. Általános iskola óta nem használtam a német tudásomat, angolul pedig senki sem beszélt ott, így hasonló helyzetbe kerültem, mint a Zimmer Feri című film német turistái. Mivel adott volt a helyzet, szerencsére néhány kulcsszó és mutogatás segítségével sikerült is azt megoldani.

– *Milyen technikai és időjárási nehézségekkel kellett szembenézni?*

– Volt egy 4 napos esősebb rész, amiben három napon át végig szakadt az eső, nos, az elég megterhelő volt. Szerencsére a magammal vitt esőruházat is állta a viharokat. A többi napon javarészt kellemes, nyár végi időm volt. Pedálokat és középescapágyat (ez köti össze a pedálokat a vázban) is kellett cserélni a túra egy pontján, szerencsére elég népszerű kerékpárútról van szó, így könnyen találtam szervízt ahol ezt megoldották nekem. Sokan kerékpároznak a Duna mentén, ezért lépten-nyomon találni szervizeket, gumibelső automatákat, kerékpáros barát szolgáltatásokat.

Az ember fizikálisan is kimerül az ilyen hosszan tartó terheléstől, hetente egy pihenőnapot iktattam be, tipikusan nagyobb városokban. Ilyenkor több időm volt helyi nevezetességeket meglátogatni, valamint a mosást is ekkor intéztem. Egy ilyen útra képtelenség elég ruhát vinni ahhoz, hogy az ember megússza mosás nélkül, szerencsére mindenhol találtam nyilvános mosodát.

– *Melyek a következő tervek, készülsz-e még hasonló utazásra?*

Szeretnék a Duna Budapesttől Fekete-tengerig tartó szakaszán is végigmenni, de a közeljövőben inkább rövidebb túrákat tervezek. Ezek közül a Fertő-tavat emelném ki a közelsége miatt, mivel Kónyból könnyen megközelíthető vonattal is. Jó minőségű kerékpárutakkal, útjelzésekkel és táblákkal rendelkeznek, 2-3 nap alatt, akár kisgyerekekkel is kényelmesen teljesíthető kerékpáros kirándulást ígér.

Győr

„Volt olyan hétvége, mikor 150-200 tortát készítettünk lakodalmakba”

– bemutatjuk Szamai Istvánné cukrászmestert

Újságunk kedvelt rovata „Az életet már megjártam”, melyben községünk olyan idősei mesélnek magukról, akik életük folyamán tevékenységükkel elismertté váltak, és önzetlenül szolgálták a közösséget. Jelen lapszámunkban a hamarosan 100 éves Szamai Istvánné cukrászmestert mutatjuk be.

– Komáromban születtem 1918-ban. Édesapám tanítóképzőt végzett, és egy darabig tanítóként működött, de ez nem nagyon jött össze neki. Nem szerette ezt a pályát, így elment a vasúthoz, és ott dolgozott aztán nyugdíjáig. Édesanyám otthon volt velünk, mert mi hárman voltunk

testvérek. Öcsém gazdasági iskolát végzett Győrben, és később ezen a vonalon szintén a vasúton helyezkedett el. Ő aztán ott is maradt Komáromban, onnan ment nyugdíjba, ott van eltemetve. A nővérem Gyulán végzett vöröskeresztes (egészségügyi) iskolát. Én magam a nyolc elemi végeztem el, utána pedig gyors és gépíró tanfolyamot, valamint az egyes-kettőskönyvelés tanfolyamot, később pedig cukrászmester lettem kitüntetéssel. Iskolába mindig szerettem járni, a

tanáraink nagyon jók voltak, és ők szerettek is engem. Ott egyszer egy szavalóversenyen is részt vettem, kaptam egy oklevelet is, mert 100 Petőfi Sándor verset megtanultam.

Kétszer mentem férjhez, az első férjemtől egy lányom van, a másodiktól meg a fiam volt, sajnos már nincs közöttünk, pedig ő vitte tovább a cukrászmesterséget a családban. A lányom 20 évig kint élt Németországban, de a nyugdíj után ő is hazajött, és most Tatabányán lakik.

Könyba 1958-ban kerültünk mestercukrász férjemmel, és emlékszem, nagyon nehezen indultak be a dolgok itt. Három lehetőséget ajánlottak fel akkoriban; hívtak Enesére, hívtak Szanyba és Könyba. Szanyba végül azért nem mentünk, mert ott 5 kilométerre található a vasútállomás a házaktól, így az nekünk sehogyan sem felelt meg. Enese is nagyon akarta, hogy ott nyissunk üzletet, de mégis itt Könyban találtunk rá erre a házra, ahol végülis letelepedtünk. Amikor idejöttünk, még csak az épület volt készen, éppen csak álltak a falak. Kívül-belül nekünk kellett bepucoltatnunk, rendbe tennünk, hogy egyáltalán be tudjunk költözni. Először csak két szoba volt, a többit már mi építettük hozzá, mindig, ahogyan tudtunk, egy-egy darabot, ezért is lett ilyen hosszúka az alakja. De úgy voltunk vele, hogy ez a legalkalmasabb üzletnek, mert cukrászdát olyan helyen nem lehetett csinálni, ami kiesik a forgalomból. Itt viszont szemben állt a pártház, az orvosi rendelő, a nagyobb falusi rendezvényeket pedig itt a focipályán rendezték meg. Ezeket mind számításba vettük, és inkább megvettük ezt a házat félkészén.

1960-ban nyitottunk ki először. Akkor még olyan világot éltünk, hogy nem volt vízvezeték, nem voltak gépek, mindent a saját két kezünkkel kellett megcsinálnunk, és mindent frissen kellett előállítanunk, mert például hűtőnk sem volt. A férjemnek eleinte, ha valamit be akart vásárolni, biciklivel kellett átmennie Csornára. Idővel aztán lett egy használt Trabantunk, amivel kicsit már könnyebben mozogtunk, ha Csornára vagy Győrbe kellett menni, mert akkor még nem volt itt ez a szép nagy bolt, hogy bármit is be lehetett volna szerezni. A fagyaltgép is olyan volt, hogy a hordóba meghordtuk a jeget, abba beletettük a fagyit, és kézzel, lapáttal állandóan forgattuk. Később aztán tudtunk olyant venni, ami már magától is elvégezte ezt a munkát. A hűtést úgy oldottuk meg, hogy az udvaron ástunk egy pincét, aztán télen mentünk ide a tóra jégért. Kézzel vágtuk a jeget, a pincét pedig meghordtuk vele, úgy hogy egy réteg jég, egy réteg szalma, és így tovább. Ebben a pincében tároltunk aztán mindent. Itt a ház alatt is van egy pince, nyáron oda mentünk le tortákat díszíteni, mert azok a melegen elolvadtak volna. Ami kényelmetlenséget el lehet képzelni, az minden megvolt.

Az is nehéz volt nagyon, hogy a falu nem akart befogadni minket. Az asszonyok szinte féltek bejönni hozzánk, ha be is tért egy fagyírt valaki, félreállt a sarokba, és ott fogyasztotta el. Mondtam is neki: „hát miért nem ül le?” Azt mondta erre: „jaj, hát meglátják, hogy fagyit eszem!” Erre én: „és a férje? Az mikor a kocsmában iszik, nincs megjedve, maga meg igen?” Aztán ahogy beindult a téész, itt is felélénkült az élet, és a nők is

kezdték egy kicsit magukhoz térni. Elmentek ők is dolgozni, és akkor már jobban mertek költeni. Meg aztán nem is volt cukrászda semerre, úgyhogy innen vitték a szomszéd falukba is a süteményeket.

A fagyaltunk azért volt nagyon finom, mert minden valódi alapanyagokból készült. Csak vajjal dolgoztunk, még azt is magunk csináltuk, köpültük. A tejszínt is mi készítettük, míg a gesztenyét például Sopronban vettük, és itt sütöttük, pucoltuk meg. A tojásokkal is sok munka akadt, hiszen az sok mindenbe kellett, és mi csak tiszta tojássárgájával dolgoztunk. Volt olyan nap, hogy 250 tojást ütöttem fel különválasztva a sárgáját a fehérjétől. Akkoriban pedig még hűtőnk se volt, így nem úgy volt, hogy a tojásban meg lehetett bízni. Minden egyes tojást külön-külön tányérba kellett fölteni, megnézni, megszagolni, hogy nincs-e valami baja? Mire azzal végeztem, már se élő, se holt nem voltam. A tojásfehérjét pedig meg szoktuk szárítani. Voltak ilyen nagy tepsziink, abba beleöntöttük a tojást, a tetejére szűrőt tettünk, és úgy szárítottuk, majd ledaráltuk. Így télen, a tojáshiány idején is volt tojásfehérjénk. Este, miután becsuktunk, akkor sem volt még vége a munkának. Behoztam a teknőt, és mindent ki kellett mosni, hogy másnapra minden újra tiszta legyen.

A férjemnek egy idő után emellett állásba is el kellett mennie, mert akkor olyan törvény volt, hogy akinek 5 évig nem volt munkaviszonya, az elvesztette a nyugdíját. Így aztán kénytelen volt elmenni dolgozni, én pedig magamra maradtam, magam sütöttem a tortákat, a krémeket, mindent egyedül csináltam, mert nem volt segítségem. A fiam tanult, nem volt itthon, ő csak jóval később jött ide.

Süteményt is rengeteg felét sütöttünk, aszerint, hogy ki mit rendelt. Volt olyan hétvége, mikor 150-200 tortát készítettünk lakodalmakba, mert akkoriban mindenki vitte a saját tortáját. Azokat mind földíszíteni is nagy munka volt. A rózsákat, virágokat magunk csináltuk rá cukorból. A fondantot, marcipánt is kézzel készítettük. Segítségünk sem nagyon voltak, és tanulókat sem tudtunk foglalkoztatni, mert akkor olyan törvény volt, hogy a tanulóknak napközben iskolában kellett lennie. Így amikor a legtöbb

munka volt, nem lehetett itt. Esetleg alkalmi kisegítőink voltak, például télen, mikor a habkarikákat csináltuk. Már maga a készítés is nagyon nagy munka volt, és utána még árultuk is. Hordtuk százával habkarikát Győrtől kezdve Naszályig, megesett, hogy Új Zélandra is vittek belőlük. Győrbe például a Kecszyárba hordtunk el sokat. Emlékszem rá, egyszer is mentünk oda az autóval,

felnyitottuk a hátulját, mert ott voltak benn a habkarikák. Mire bevittük volna, már odatódultak az emberek, kikapkodták az egészet. Így aztán vissza kellett jönni újra meg-tölteni. Akkoriban olyan is volt, hogy fagyaltot árultunk Dunaalmáson a fürdőben. Odamentünk vasárnap reggel, két hatalmas tejeskanna tele volt fagyival, és ott a strandon eladtuk.

Sok versenyen is elindultunk, Szegeden, Magyaróváron, ahol nyertünk díjakat is cukrászremekekkel. Készítettünk például cukorból teáskészletet, azt együtt festettük a férjemmel. De abban a világban a maszek az ellenség volt. Hiába volt akármilyen szép is a holmink, az első díjakat akkor sem nekünk adták. Sajnos az életben sok szomorúság ért, eltemettem már a férjemet, a testvéreimet, a fiamat is.

Nagyot változott már a világ. Sokkal kényelmesebb mostanában minden, mint valamikor, mert ma már vannak gépek, van segítség. Ma már csak jóakarát kell, hogy dolgozzon az ember. Mindenki tanuljon valamit, egy jó szakmát, és én azt kívánom, hogy maradjanak is itthon. Ne azért tanuljon senki, hogy még le se vizsgázott, és már kimegy külföldre. Hát miért nem marad itthon a fiatal? Akármilyen szakmát választana, jól meg tudna belőle élni. Mert az itt a legnagyobb probléma, hogy ha az embernek elromlik valamije, az kész tragédia, mert nem találni szakembert, mert mindenki elmegy. Én nem értem, a mai fiatalok miért akarnak olyan gyorsan boldogulni. Azelőtt sem úgy volt, hogy máról holnapra mindenünk megvolt. Aki akkoriban fiatal volt, és megházasodott, még sokáig otthon maradt a szüleinél, és sok időbe telt, mire saját otthonot tudott teremteni. Ma meg megnősülnek, és már építeni is akarják a házat. Nagyon felgyorsult ez a világ, de én igyekszem lépést tartani vele. Mind a mai napig kiolvasom az utolsó betűig az újságot, és érdekel, mi van a világban.

– Sok jót és még további boldog éveket kívánunk Nusi néni!

Csikai Gábor

Faluházi esték

A Faluházi esték vendége volt Mozgai Viktória, geológus, az MTA CSFK Földtani és Geokémiai Intézet Archeometriai Kutatócsoportjának fiatal kutatója. (Mozgai Viktóriával munkájáról, eredményeiről előző lapszámunkban olvashattak interjút). A kutató előadásából az érdeklődők megismerkedhettek a rejtélyes Seuso kincs felderítésének tudományos hátterével.

Mozgai Viktória először a fémleletek fontosságáról beszélt, melyek annyira meghatározóak a történeszek számára, hogy az egyes történelmi korszakokat is ezekről nevezték el. Ezt követően részletesen ismer-

tette a Seuso kincset, mely 14 darab nagyméretű, étkezéshez és tisztálkodáshoz használt ezüstedényből, és az elrejtésükhöz szükséges rézüstből állt. A készlet legismertebb darabja a névadó Seuso-tál, melyet a rajta található jelenetek miatt Vadász-tálként is emlegetnek. A tálon szerepel Seuso neve, valamint a Balaton latin elnevezése is, többek között ezért valószínűsítik, hogy a kincs hazánkban származik. A kincs többi darabja (Geometrikus tál, Akhilleusz tál, Meleagrosz tál, Dionüszosz kancsó, Amfora, Állatalakos kancsó, Illatszeres doboz,

Hippolitosz készlet, Mosdótál, Geometrikus kancsók) ugyancsak részletes ismertetésre kerültek, ahogy a kincs hiányzó darabjaival kapcsolatos feltételezések is

Ezt követően Mozgai Viktória a Seuso kincs történeti alapjaira tért át. Megtudhattuk, hogy Seuso feltételezhetően egy nagyon gazdag pannóniai földbirtokos volt, aki megengedhette magának, hogy ilyen drága készletet vásároljon. Neve alapján feltehetőleg Kelta származású volt, és a tál díszítései arra utalnak, hogy keresztény kötődésű, vadászatot és a görög mitológiát kedvelő ember lehetett. Szabadbattyánban 1993-ban tártak föl egy ókori villát, mely akár az ő lakhelye is lehetett, de mindenképpen hasonlóban lakhatott Seuso. A kincs modern kori története ugyancsak roppant érdekes. Valószínűleg a 70-es években találták Polgárdi közelében, majd 80-as években hamis papírokkal bukkant föl a műkincspiacon. 1990-ben a Sotheby's próbálta értékesíteni New Yorkban, azonban több ország is bejelentette rá az igényét, így eladhatatlanná vált. Az első peres eljárásban 1993-94-ben egyik ország sem tudta bizonyítani az igazát, így a tulajdonjog továbbra

is vitatott. A kincs jelenleg teljes egészében Magyarországon van.

A kincs archeometriai vizsgálata ugyancsak sok érdekességet rejtett, a tárgyak és díszítései anyaga nagyon sok dolgot árul el a kutatóknak. Mind az agyagi összetétel, mind pedig a készítés technikája alkalmas arra, hogy fontos történeti következtetéseket vonjanak le belőle. Erről részletesen is lehet tájékozódni a Mozgai et al. (2016) Régészeti és történeti fémtárgyak nyersanyaga származási helyének meghatározása izotópgeokémiai módszerrel. Ólom-, ezüst és rézizotópok együttes alkalmazása Archeometriai Műhely 13(4):273-290. <http://www.ace.hu/am/index.html>. Ezen kívül a Seuso kincs éppen országos vándorkiállításon látható, így ezeket a helyszíneket is érdemes felkeresni – zárta előadását Mozgai Viktória. Cs G.

HUMORZSÁK – emlékezzünk mosolyogva

Miska bácsi mondja a Gyurinak, aki nagyon szeplős volt: Gyuri komám, te vagy ám egy szerencsés ember! Miért Miska bácsi. Mert a saját színedből van a mintád!

Éjjeliőr Lőrinc bácsi a lóistállónál, mennek ellenőrizni a rendőrök, és alszik. Gondolják, megviccelik. Kivezetnek az istállóból egy lovat. Ahogy vezetik ki, felébred Lőrinc bácsi és rájuk kiált: hova-hova?

Az egyik rendőr: De hát Lőrinc bácsi aludt! Ja kérem, a tolvajt akkor kell elfogni amikor kifele megy!

Lacinak rossz volt a látása, (nem látott tisztán). Szenet vitt hozzájuk Józsi bácsi egy lovas fogattal. Kerülgeti Laci a lovat, a kocsit, egyszer csak megszólal. Jóska bátyám! Jó lovai vannak. - Ja, jó ez az egyes! -Nema, mind a kettő jó!

Józsi bá átszól a szomszédhoz. Te szomszéd! Annyi patkány van nálatok, csak úgy nyüzsgönek. Erre a szomszéd: Nem baj Józsi a vantul nem köll megijedni.

Ősz van kukorica aratás. Sokan kijárnak böngészni. Tamás bácsi is gyakran forgozódik ott. Megkérdezi a szomszéd, hogy csinálod, hogy ilyen gyorsan megtelik

a zsákok? Ja, kérem én nem a kombáj után, hanem előtte böngészek.

Tűz van az egyik szomszédos faluban. Az önkéntes tűzoltók gyorsan neki látanak tüzet oltani. Közben megérkeznek a hivatásos tűzoltók is. Erre az önkéntes tűzoltóparancsnok odalép a hivatásosokhoz, uraim álljanak félre! Ez a mi Tűzünk!

Hé, Kovács szaktárs, maga már megint alszik, ahelyett, hogy dolgozna! Engedelmet kérek igazgató úr, igaz, hogy aludtam, de a munkáról álmodtam.

Kiss József

Ünnepi megemlékezés az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 170. évfordulóján

„A forradalom is kulturális mű, a teremtő elhivatottság és tehetség legteljesebb megnyilvánulása, mely okot ad arra, de meg is követeli tőlünk, hogy mélységesen higgyünk a jövőben.” (Gabriel García Márquez)

170 esztendővel ezelőtt 1848 forradalmárai, a márciusi ifjak és a pesti nép pontosan azt tették, amit a Nobel-díjas kolumbiai szerzőnél olvashatunk: elindultak a zsarnokság megdöntésére, mert mélységesen hitték a jövőben. Ez a jövő pedig mi vagyunk, épp ezért nekünk kötelességünk, hogy őrizzük a forradalmárok és szabadságharcosok emlékét. Ezért gyűlik össze a községünk lakossága minden évben a Dísz téren, a 2014-ben felállított szabadságharcos emlékműnél a

forradalmi ünnepségre, mely az idei évben még különlegesebb volt, hiszen azt az iskolai megemlékezéssel összevonva tartottuk.

A műsor kezdetén közösen elénekeltük a Himnuszt, majd a Kónyi Deák Ferenc Általános Iskola és AMI összevont énekkara lépett fel Varga Pálma karnagy vezetésével, akik klasszikus 1848-as dalokat adtak elő (Klapka-induló, Jól van dolga a mostani huszárnak, Gábor Áron rézágyúja, A jó lovas katonának.)

Ezt követően **Aller Imre** polgármester mondott ünnepi beszédet, melyből most néhány részletet idézünk:

„1848-49 magyar forradalma és szabadságharca hosszú évtizedek során érelődött a magyar költők verseiben, és a reformkor politikusaik gondolataiban. Kölcsey Himnuszában és Vörösmarty Szózatában a nemzethalál szomorú képe mellett a jövőért való nemzeti tevés hősi kötelessége is megjelenik. Csodálatosan fogalmazza meg, ugyancsak Kölcsey a ki nem sajátítható haza – hazaszereget gondolatát az Emléklapra című versében. Petőfi versei is a forradalmat készítik elő.

A reformkor kiemelkedő politikusai köztük Széchenyi István, a Hitel, Világ, Stádium írásában ráébresztette a reformmozgalom formálódó rétegét, hogy Magyarország és saját boldogulásuk érdekében változásokra van szükség. 1830-1848 között Széchenyi, Kölcsey, Wesselényi, és Kosuth Lajos voltak azok, akik megfogalmazták a szükséges változások programját. Ezt tükrözik az 1832-36-os országgyűlésről Wesselényi báróval családóttan távozó Kölcsey ismert búcsúszóirai: „Jelszavaink

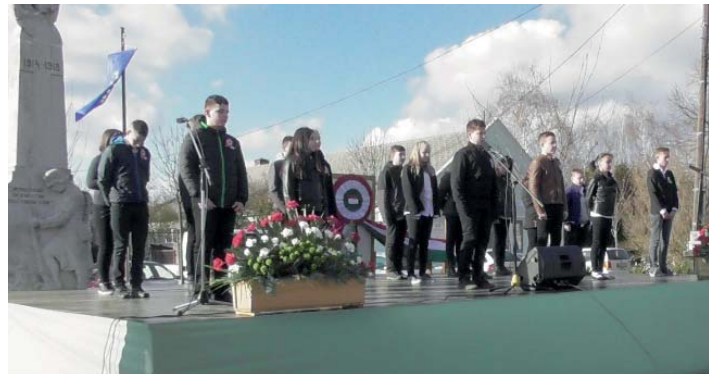

valának: haza és haladás. Azok, kik haladás helyett maradást akarnak, gondolják meg: miképpen a maradás szónak több jelentése van. Korszerű haladás épen maradást hoz magával; vesztég maradás következtése pedig senyvedés.”

„Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc Magyarország újkori történetének egyik meghatározó eseménye a nemzeti függetlenség egyik alapköve. Társadalmi reformjaival a polgári átalakulás megindítója, önvédelmi harcaival szerves része volt az 1848-as forradalmi hullámnak. Az elesetteket, a hősokeket soha senki nem pótolhatja. Csak emlékezni tudunk, mert kell emlékezni rájuk az önzetlen hősokekre.

S ki örökíthetné meg méltóbban hőstetteik nagyságát, 1848-49 szellemiségét, mint Petőfi Sándor a lánglelkű költő, aki részvevőként kezdetektől a végső harcokig megélte a győztes és vesztes csatákat, verseiben elsiratva a véres csatákban elesetteket, és hitet adva az új harcokba indulóknak. Egyben méltó emléket állítva a szabadságharcnak, és követendő példát nekünk a későbbi nemzedékeknek.”

Az ünnepi beszéd után Kónyi Község Önkormányzatának képviselőjében **Aller Imre** polgármester és **Szalánczy Zsolt** alpolgármester, valamint a Kónyi Deák Ferenc Általános Iskola és AMI képviselőjében **Lukácsné Rajczi Zsuzsanna** igazgató és az iskola diákjai megkoszorúzták az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékére

emelt emlékművet. Ezt követően az iskola 6. osztályosai irodalmi műsorral emlékeztek meg a forradalom hőseiről. Felkészítő tanárok: **Tóth Zsuzsanna** és **Póczik Zoltán**.

Végül az **Erkel Ferenc** énekkar lépett fel, népszerű forradalmi dalokkal. Az ünnepség a Szózat eléneklésével zárult, így az idei évben is méltóképpen emlékeztünk meg nemzeti ünnepünkről.

Cs. G.

Gyermekjátékok a 40-es 50-es években

Könyban II.

Lapunkban az eddigiekben is fontos szerepet szántunk községi múltjának hagyományainak. A 2017. évi decemberi számunkban helyadtunk hagyományaink tudományos igényű feldolgozásának: Huszár-Csikai Dóra szakdolgozatából közöltünk részleteket, a 40-es 50-es évek gyermekjátékairól. Ezen munkából közlünk további részleteket. (A szakdolgozatban szereplő interjúalanyok: Kovács Sándor, Mayer Lászlóné Ami néni, Máté Imréné Mariska néni, Varga Antal Tóni bácsi, Csikai László a szerző édesapja)

ESZKÖZÖS JÁTÉKOK

Csoportos eszközös ügyességi játék a pénzezés, melyet „prickülés” néven emlegettek. Két fajtáját is ismerték, az egyik volt az ütés, melyet fal mellett játszottak. „A falhoz hozzá ütöttünk egy pénzt, valaki kezdett, jött a második, az is úgy ütötte a falhoz, hogy visszapattanjon, de az araszom átérje az övét, ha elérte, akkor az övé lett.” - mesélte édesapám. Tehát ha legfeljebb egy arasznyi távolságra esett egymástól a két pénzérme, akkor megszerezte. Sanyi bácsi folytatta: „De ha nem ért oda, ott maradt, és jött a következő, neki több lehetősége volt, mert több érme volt ott.”

A másik fajtája a pénzezésnek a vonalra dobás. Húztak a földre egy vonalat bottal, ezt sértésnek nevezték. Mindenki dobás előtt beszállt valamennyi pénzzel. Miután mindenki berakta a bezállóját, elkezdődött a dobás. Sorban dobtak 3-4 méterre a vonaltól, az volt a lényeg, hogy minél közelebb menjen a sértéshez az érme. Mikor mindenki dobott, kialakult egy sorrend. Ha valakinek nem tetszett a pénzének a helye, újra fizetett a bankba és dobhatott újat. Mikor mindenki elégedett volt a helyével, vagy épp elfogyott a pénze, jött a rázás. Megfogta a bankba berakott pénzt az első, akinek legközelebb volt a dobott pénze a sértéshez. Választania kellett, hogy fej vagy írás, majd megráznia a pénzeket és ledobnia. Ha fejet mondott, akkor a leesett pénzek közül elvihette, ami fej volt. „Ami maradt

az a következő, ő is rázott. Aztán a negyediknek már vagy maradt, vagy nem. Ami megmaradt pénz, amit senki sem talált el, ment vissza a bankba, és kezdődött előről a dobálás.” - mesélte apu.

Csoportosan játszható ügyességi játék volt a lyukba gurítás is, ezt általában fiúk játszották üveggolyóval vagy kerek kavicsokkal, kinek miye volt. Vájtak a földre egy lyukat, megegyeztek egymás között, hogy milyen távolságból gurítanak. A cél az volt, hogy bele menjen a lyukba a golyó. Ha valakié belement, viszszaakapta a golyóját, ha nem ment bele, ott kellett hagyni, ahol megállt. A következő gurító próbálta a lyukon kívül maradt golyót belökni sajátjával a lyukba. Ha ez sikerült neki, akkor elnyerte a másik gyerek golyóját. Eszközös játékokon belül harmadik nagy csoport a sport jellegű népi játékok. Nagyon szívesen beszélt mindenki a bilickéről, ez a játék sorolható ebbe a csoportba. Könyban bilickének hívták, azonban a szakirodalomban rengeteg különféle elnevezése található meg, sokféle szabállyal. Interjúalanyaim is többféle változatról beszéltek. Abban egyet értettek, hogy szükséges hozzá minden játékosnak egy saját ütőbot, és összesen egy darab bilicke. Ez egy mindkét végén kihegyezett, körülbelül 15 cm hosszú hengeres fadarab.

Tóni bácsi és édesapám elmondása szerint, ha egy csapatban játszották, akkor egymás ellen versenyeztek, kinek lesz több pontja. Ásni kellett egy keskeny lyukat, ami fölé odarakható a bilicke keresztbe, az ütőbotot alá kell rakni, és minél messzebb elütni. Lelépni, hogy hová esik, ott egyik végére ráütni, hogy felrepüljön a levegőbe és újra elütni minél messzebb. Kétszeres és háromszoros szorzót is lehetett szerezni, ha felütés után egyszer illetve kétszer a levegőbe tudta ütni, mielőtt elüti messzire. Ha például 11 lépésnyire repült elsőre, és egyszer felütötte a levegőbe és még 10 méterre el tudta ütni, akkor 42 pontja lett, mivel a távolság kétszeres szorzót kapott. Édesapám elmondása alapján, aki 90 körüli számot tudott ütni, az már esélyes volt a győzelemre.

Sanyi bácsi szerint ők mindig két csapatban játszották, kihívták az ellenséges bandát játszani. Ilyenkor annyiban módosult a szabály, hogy az első ütésnél az ellenfél csapat várta a bilickét, és ha el tudta kapni, akkor ő következett. Ha nem tudta elkapni, ment tovább a felütéssel az előzőekben leírtak alapján. Sanyi bácsi úgy nyilatkozott róla, hogy „Micsoda élmény volt.”

MOZGÁSOS JÁTÉKOK

Mozgásos játékokon belül első csoport az ügyességi és erőjátékok, ezek közé sorolandó az összes hinta játék. Meséltek róla, hogy régen a hintájuk úgy nézett ki, hogy deszkából volt kivágva kör alakú szelet, annak a közepébe volt kötél kötve és fellógatva fára. Ami néni említette, hogy ők fűzfából is készítettek hintát, mégpedig úgy, hogy a fűzfa ágait összekötözték, összefonták, és abba ültek bele.

Ide sorolom be a facicézést is, melyet már feljebb említettem a csapatok egymás közti rivalizálása során. Ezt a Hanyban játszották, ahol fűzfatorok voltak ültetve, régen ezzel jelezték a megyehatárokat. Ezek a fűzfatorok ugyan hiányosan, de még ma is megtalálhatóak a Hanyban. A játék lényege az volt, hogy a fásor elején felmászta az első fára, kijelöltek egy fogót, aki elől úgy kellett menekülni, hogy egyik fáról ugráltak a másikra. Az esett ki, akit elkaptott a fogó, vagy leért a lába a földre. Ez hatalmas ügyességet és erő kifejtést igényelt. Úgy gondolom ez a játék nagyon egyedi, egy szakirodalomban sem találtam hasonlóról említést, hiszen itt a helyi adottságokat használták ki a gyerekek, saját ötlet alapján született a játék. Ezt a játékötletet adták tovább egymásnak a generációk.

SZÍNJÁTSZÁS

Nem esett még szó a bábjátékokról és a színészkedésről sem. Szívesen játszottak olyant, főleg lányok, hogy megbeszéltek egy történetet, amit vasárnap délután előadtak a szülőknek. Valaki pajtájába színpadot készítettek, beöltöztek, még belépőjegyet is szedtek. Minden előadás elmaradhatatlan szereplője volt a boszorkány, aki a közönséget ijesztgette. Sokszor ezek az előadások a kisebb gyerekeknek szóltak, melyet a nagyobbak adtak elő számukra. Tóni bácsi meleg szívvel mesélt róla: „Úgy vártuk már, hogy valamit csináljanak, nem volt akkor más szórakozás.”

Bábelőadást is tartottak a nagyobb gyerekek a kistestvéreiknek. Csuhebabát, kukoricababát készítettek, azok voltak a színdarab szereplői.

Interjúalanyaim rengeteg olyan játékot meséltek, melyet pusztán szórakozás céljából játszottak. Ezek legtöbbször valamilyen csínytevés voltak, ebből látszik, hogy a gyerekek akkor is gyerekek voltak, szívesen törtek borsot egymás, vagy akár a felnőttek orra alá.

Etká jóga és 3-1-2 meridián torna az IKSZT Faluházban

Az IKSZT Faluházban változatos programokat, sokféle tevékenységet végző klubokat találhatnak a helyiek. Ezek nagy részük hosszú évek óta működik sikeresen heti, kétheti rendszerességgel. Most induló sorozatunkban a klubok, foglalkozások életét mutatjuk be nem titkoltan azaz a szándékkal, hogy minél több embernek csináljunk kedvet hozzájuk. Elsőként az 5 éve működő jóga csoportot mutatja be annak vezetője, Tarcson Márta sportoktató, fitnessedző.

– Először magadról mesélj, mutatkozz be kicsit az olvasóinknak!

– Tarcson Márta vagyok, 18 éve költözünk ide Könyba, azelőtt Győrben éltem. Immár ötödik éve foglalkozom az Etká erőgyűjtő módszerrel. Ehhez elvégeztem a sportoktatói, fitnessedzői és az Etká módszer oktatói képzést is. Szeretném átadni az embereknek a saját tapasztalataimat, hogy egymást segítve megismerkedhesünk ezzel a módszerrel.

– Mi az Etká módszer lényege, hogyan kell ezt elképzelni?

– A lényeg az, hogy visszatérjünk az eredeti, velünk született, ősi mozgás-, és légzőképességeinkhez. Etká anyó szerint, ahogy megszületünk, pár éves korunkig ezt még természetesen gyakoroljuk, végezzük. Azután azonban különböző hatásokra, külső-belső tényezőkre a legtöbb ember ezeket a velünk született képességeket elfojtja magában, és nem is tudja felszínre hozni. Ennek a folyamatnak a végén pedig betegségek, szenvedések, fájdalmak, egyéb ilyen problémák állnak. Ez a módszer (Etká jóga) viszont újra tanítja a velünk született mozgást, légzést, testtartást, és így a belső, esetlegesen elfojtott képességeink újra a felszínre törnek. Ezek ott vannak bennünk, de talán nem is tudunk róluk. Azt nem lehet megjósolni, kiből mennyit hozhat ki ez a módszer, de mindenképpen pozitív hatásai vannak. Sok gyakorlással elérhető, hogy szív és érrendszeri problémákon segítsen, de jó hatással van az ízületekre, a gerincire is. Fejfájás, stressz, csontritkulás, változókoros panaszok, hangulatlanság, depresszió esetén is nagyon jó eredményeket lehet vele elérni. A másik, ami nagyon fontos, hogy nem kell külön elvonulni a mozgáshoz, jógaáshoz, mert ez nem egy klasszikus jóga, hanem a mindennapi életünkbe is be tudjuk építeni ezeket a mozdulatokat, és így szinte minden percben tudunk jógazni, a módszer szerint újra élni a velünk született képességeinkkel.

– Minek hatására kezdted el ezzel foglalkozni, honnan ismerted meg az Etká módszert?

– Az ismeretségi körömben felmerült az igény a közös mozgásra. Korábban már foglalkoztam klasszikus jógával, ugyanakkor voltak könyveim az Etká-módszerről, amelyeket újból kézbe vettem és képezni kezdtem magam. Elvégeztem az ehhez kapcsolódó 300 órás képzést, amellyel a módszer oktatójává váltam, és emellett fitness sportoktatói képesítést is szereztem.

– Kiknek ajánlható ez a módszer?

– Ez kortól, nemtől, vallási nézettől függetlenül ajánlott mindenkinek, mert mentes az ideológiáktól. Bármely életkorban elkezdhető, sohasem késő, pár éves kortól, mikor már fel tudjuk fogni ezeket az elméleteket, akár száz éves korig alkalmazható. Nem kell semmilyen előképzettség, sportmúlt hozzá. Így mindenkinek ajánlom, mert az, hogy beszélünk róla, fontos, ám kevés, ezt meg kell tapasztalni, a saját testünkön érezni és gyakorolni kell. Így újra fel tudjuk szabadítani az izmainkat, ízületeinket, hogy tudjunk újra úgy mozdulni, mint egy fáradhatatlan páréves. Etká anyó azt is megfigyelte, hogy a gerinces élőlények életük végéig megőrzik a rugalmasságukat, kivéve az embert, ezen azonban az ő megfigyelései alapján lehet segíteni, hogy újra rugalmasakká váljunk, akár hatvan vagy nyolcvan évesen is. Az ő példája is ezt mutatja, hiszen 55 éves koráig súlyos beteg ember volt, és attól kezdve gyógyította magát, majd kidolgozta a módszerét, hogy más embereken is tudjon segíteni.

– Ezen kívül egy másik módszerrel is megismerkedhetnek az egészségesebb életre vágyók szerdánként. Erről mit kell tudni?

– Ez a 3-1-2 meridiántorna, amelyet a kínai Zhu professzor dolgozott ki, és Dr. Eöry Ajándok orvos-természetgyógyász hozta be Magyarországra. A 3-1-2 meridiántorna lényege, hogy a testünkben az életenergia akadálytalan áramlását elősegítsük. A torna lényege itt is az, hogy saját magunk aktívan tegyünk az egészségünkért, ne pedig passzívan más (akár orvos, akár természetgyógyász) által végzett kezeléstől várjuk a gyógyulást. Ezt a tornát (20 perc) kétszer ajánlatos elvégezni egy nap. A 3-1-2 jelentése a következő: a 3 a három akupresszúrás pont aktiválása saját magunkon; az 1 a hasi légzés; 2 pedig a lábbal végzett testmozgás, ami nagyon fontos, ahhoz, hogy mindig fittek maradjunk. Ha ezt rendszeresen végezzük, helyettesíti a napi testmozgást, ha valaki mást nem mozog, sportol, akkor már ezzel meg tudja őrizni az egészségét. A módszert itt megtanulhatják, azután otthon is tudják végezni. Az együttmozgásnak, szintén van pozitív, energetizáló hatása, közösen végezve még jobb hatású ez a torna is.

Mindenkit szeretettel várok szerdánként 17:30-kor a 3-1-2 meridiántornára, 18:00 órától pedig az Etká jógára!

Csikai Gábor

A kónyi galambászok tevékenysége

Községünk sportéletének legsikeresebb szakága a galambászkoké, de tevékenységükről, sikereikről szinte senki nem tud. Ezen kívánunk most változtatni. A sportegyesület életéről Papp Géza elnök számolt be lapunknak.

Éppen 15 éve, 2003-ban alakult az egyesületünk eredetileg 7 fővel, de mivel a működési engedélyhez 10 fő kell és abból legalább 7 aktív versenyző, így még bővítettük az egyesület taglétszámát. Jelenleg Eneséről, Rábapatonáról, Rábacsécsényről is vannak tagjaink. Megalakulásunkkor a győri 11-es tagszövetséghez csatlakoztunk, és a mai napig is oda tartozunk. Ez a tagszövetség Hegyeshalomtól Mosonmagyaróváron, Bősárkányon, Csornán, Csíkvándon, Kónyon, Téten át egészen Gönyűig terjed. Minden távon versenyzünk, azaz rövid, közép, hosszú és maratoni távokon. A versenyek rövid távon 150-350 km-ig, a középtávúak 350-450 km-ig, míg hosszútávú versenyek 600-800 km-ig terjednek. E két utóbbi eredményeiből számolják az általánutas bajnokságot, az így szerzett pontszámokat összevonják, és ezek adják az eredményeket. Ezután vannak még 900 km-től 1100 km-ig az úgynevezett maratoni versenyek is, melyek általában 2 napig tartanak. Ezekben a versenyeken a kónyi egyesület 13 tagjából jelenleg 10 fő aktívan versenyez, és szép eredményeket érnek el. Vannak olyan versenyzőink, akik akár kerületi akár országos szinten ott vannak az országos elitben, szinte mindig az első három hely valamelyikén. Több tagunk is nyert már pénzdíjat (100 000-tól 1 millió forintig is terjedhet), például Szabó Attila enesei sporttársunk aranygyűrűs versenyt is nyert.

Mi pedig a fiammal 2014-ben megnyertük a superkupát; ahol a versenyen 21 400 galamb szerepelt és az első 100 közé került a miénk közül 4. Ez egy 660 kilométeres verseny, ahol az ország összes kerülete ugyanonnan, Magdeburgból ereszt galambokat. Van ezen kívül a nemzeti gyűrűs galambok versenye, ami azt jelenti, hogy nemzeti színű gyűrű van galambokon. Itt ugyancsak első díjat szereztünk. Németh Károly rábapatonai sporttársunk a 2016-os évben kerületi bajnok lett ifjúsági kategóriában.

Papp Géza ezután a versenyek lebonyolításáról beszélt:

Versenyeket rendeznek kerületi szinten, valamint vannak zónaversenyek is, melyek magukba foglalják az egész nyugat-dunántúli régiót. Ennek a versenynek az indítási helye az idei évben Hamburg lesz. Ezen kívül rendeznek országos bajnokságot is, itt a kijelölt felelőspont, általában Magdeburg. Innét az egész ország versenyzői együtt eresztik fel a galambokat. Ezt így kell elképzelni: egy starter megfújja a kürtöt, a szállítókamionok hátulján van egy kar, ezt lerántják, az ajtók lecsapódnak, és elképesztő látvány, amikor elindul az a rengeteg galamb. Pedig mi még nem is engedünk olyan sokat, mint például a németek, belgák, hollandok, franciák, akik Barcelonából akár hatvanezret is felengednek. A kínaiak, japánok pedig a tengerről szokták indítani őket, ami azért nehéz, mert a galamboknak nincs leszállási lehetősége.

A versenyek úgy kezdődnek, hogy Kónyban, a gyűjtőhelyünkönél van egy Bricon óra, ami műholdas rendszerre van kötve. Ilyen órája mindenkinek van, ez rögzíti az anyaórán keresztül a csipgyűrű kódját és a galamb gyűrűszámát. Az

anyaóra ott van az egyesületnél leplombálva, lezárva, a versenyzéshez szükséges papírokkal együtt. A galambokat a versenyzők idehozzák, és átadják a gyűjtőbizottságnak, amely három tagból áll. A csipet beleteszik az órába, az csippan egyet, majd a száma alapján rögzíti, hogy az a galamb versenyre indul. Ezután a galambot beleteszik a gyűjtőkatrocha. Itt tíz galamb egy csapat, és az ötös befutó számít, míg az egész országban, akárhány csapat is indul, csak a húsz százalék számít. A többi hiába jön haza, az olyan, mintha semmit sem csinált volna, az csak egyet kirándult. A húsz százalék az, ami a versenyben pontszámot ér el. Mikor tehát le van gyűjtve egy embernek a 10 galambja, az egyes-kettes számít az 20%. Azon kívül vihetsz te bármennyit, azok nullás csapatnak számítanak. Ez annyit jelent, hogy ezek tagjai éppúgy részt vesznek a versenyben, tehát oklevelet kaphatnak és az életteltjesítményébe ugyanúgy beleszámít, csak az adott versenyben nem hoz pontot. Tehát mikor a galambok le vannak gyűjtve, 20-as, 30-as gyűjtőbe kerülnek, ezt mindig a kerület határozza meg, hogy mekkorába.

Erre egyébként az állatvédelem is figyel, hogy mennyi kerülhet egy gyűjtőbe. Ezután elindulnak kamionokban a feleresztő hely irányába, ahol útközben etetve és itatva vannak. Ezzel lényegében el is kezdődik a verseny.

A papírokat az autó viszi magával, és leadja a versenybizottság elnökének a kerületnél. Ezekkel a papírokkal igazoljuk, hogy mely galambok utaztak a versenyre, hogy vakcinázva vannak-e, mert csak vakcinázott, és versenyengedéllyel ellátott galambot lehet külföldre vinni. Miután a galambok kiértek, a kerületen belül több megbízott ember figyeli, hogy megfelel-e az időjárás, nehogy jégesőbe, vagy hasonló rossz időjárási viszonyok között induljon a verseny. Az eresztés előtt, a kocsival szemben kihelyeznek egy kamerát is, hogy minden tisztán zajlódjon le, egységesen legyenek eresztve a galambok. Ezután lehúzzák a kart, amitől minden katroc felnyílik, és a galambok elindulnak hazafelé, ahol már koordináták alapján be van mérve minden versenyzőnek a háza. Eközben mi itthon rátesszük az óráinkat egy olyan rendszerre, melyhez tartozik egy kinti antenna is. Mikor arra a galamb rászáll, azt a számot és kódot, amit az anyára berögzített a mi óránkba, egy csippanással rögzíti. Ezután az egyesület tagjai összegyűlnek, mert egy ilyen versenynek úgy a végén mint a kezdetén legalább 7 tagnak ott kell lenni, akik felügyelnek a dolgok tisztaságára. Itt számítógépről kinyomatják a galambok érkezését. Ebből egy példányt kap a tag, egyet pedig elküldenek a kerületnek,

ahol ez alapján számolják ki az eredményeket egyéniben és csapatban (ez 5 galambot jelent) is külön.

A versenyek hosszúsága nagyban függ az időjárási körülményektől, hiszen az irányszél segíti a galambokat, míg az ellenszél visszafogja. Ha például veszünk egy 350 km-es utat, ez lemehet simán 4 óra alatt, ha normál körülmények között van minden. De ha a galambok szembeszelet kapnak, ez akár 5 órás is lehet, és a madarak méter per perc átlaga is csökken. Ilyenkor, mondjuk, már nem 1100-as méterátlaggal jönnek hazafele, hanem csak 1000-sal. Hosszabb utaknál ez még nehezebb lesz, mert ott már sehol nincs olyan, hogy egyformán fúj a szél, vagy süt a nap. Olyan is előfordult, hogy Ilmitzben könnyű esőt ígértek, de a galambok olyanok, hogy mindig megkeresik a könnyebb utat, nem repülnek föl a hegyekre, inkább a völgyekben, alföldi részeken közlekednek. Ezek a madarak Nürnbergnek jöttek le, és akkor a jégeső föléjük rakodott, ez elég nagy veszteség volt.

Az 1000 km-es utaknál már nagyon sok veszély fenyegeti a galambokat, a ragadozó madarak és minden, ami csak ellensége lehet a versenynek, az fellelhető. Ennek következtében sajnos sokszor előfordul, hogy a galambok sérülten érnek haza. A hegyekben sok a sólyom, héja és egyéb ragadozók, amik elkapják a galambokat, vagy sebesülést okoznak nekik. De sajnos vannak rosszakaratú emberek is, akik, ha leszáll pihenni egy

mert nyáron szépen csillog rajta a napfény, és azt víznek nézi, belerepül. Ugyancsak igen különlegesen voltak számunkra a londoni versenyek, amikben az a nehézség, hogy a tengeren, a La Manche csatornán is át kell repülni a galamboknak. Ehhez a sópárás levegőhöz a magyar galambok nem szoktak hozzá, ahol nagyon nehéz átjutniuk, hisz nem ezeket a körülményeket szokták meg.

Ezt követően Papp Géza az ideai versenyprogramot ismertette.

A 2018-as évben április 22-én kezdődik az edzőút. Ez annyit jelent, hogy a kerület összeszedi a galambokat minden egyesületnél és rendez egy közös, rajkai feleresztést. Itt a galambok tréningeznek, kétszer Rajkáról, kétszer pedig Pozsonyból. Ezután van egy órapróbáló út, mikor a galambokra rákerül a csipgyűrű. Ez az út 120-150 km-re van, a versenybe nem számít bele, de a galamb életteliességébe igen. Ez csak az órák és a csipgyűrűk leigazolásáról szól, hogy minden rendben van-e velük, hogy a csipgyűrű a galamb számára rendesen van-e rákódolva? Ezután 200-210 km-ről kezdődnek a rendes versenyek, azok már élesben mennek. Innentől pedig szépen folyamatosan növekszenek az utak az év folyamán, minden héten 40-50 kilométert ugrunk fölfelé. Aztán mikor 5 út után elérjük a 350 km-t, akkor megvalósult az ötutas rövidtávú bajnokság, ahol bajnokot hirdetnek. Innen indulnak a középtávú bajnokságok, melyek négy útból állnak. Emellett folynak

a hosszútávú bajnokságok is 600 km-től fölfelé, ez ugyancsak négyutas. Mikor ezek is megvannak, akkor a közép és hosszútávú eredményeket összefésülik, és ebből van az általánutas bajnok, aki mindent megnyert. Efelett zajlanak még a három útból álló maratoni bajnokságok, a feleresztési helyek itt általában Aachen, Liege, és Brüsszel. Ezenkívül van még a zónabajnokság a nyugat-dunántúli régióban, melynek a központi távolsága

akár több száz kilométeres távolságról érkező galamb, rálőnek. Az is veszélyes, mikor a galamb leszáll a hínárra inni, mert azt hiszi róla, hogy stabil föld. Aztán ahogy iszik, egyre jobban beleakad a lába, és minél jobban vergődik, a hínár annál jobban húzza le. Nekem például egyszer teljesen feketén tért haza egy galambom, leszállt a tetőn, néztem is, mi ez a jövevény? De aztán bement a helyére, szegény fáradtolajba repült bele,

850 km, valamint az aranygyűrűs versenyek, melyek már pénzdíjasok. Ez utóbbinál viszont drága az indulás, mert egy aranygyűrű 800 forint, a csipgyűrű 500, így az indulás már eleve 1300 forintba kerül.

Bízom benne, hogy tagtársaink az ezévi versenyeken is jól fognak szerepelni, de én már az eddigi eredmények alapján is igen büszke vagyok az egyesületre, és a kónyiak is azok lehetnek. Cs G

II. Mészáros Lajos Emléktorna

Községünk legendás testnevelő tanára és kézilabda edzője, Mészáros Lajos két éve távozott közülünk, és emlékére, valamint örökségének megőrzésére második alkalommal szervezte meg Kóny Község Önkormányzata valamint Lajos bácsi családja a Mészáros Lajos Emléktornát.

A rendezvényt a település polgármestere, **Aller Imre** nyitotta meg. Elsőként köszöntötte a megjelenteket, majd elmondta: „Nagyon nehéz a két éve elhunyt Mészáros Lajos tanár úrról megemlékezni, hisz az ő tevékenysége az aktív időszakában, több mint három évtizeden keresztül meghatározta a kónyi sportéletet, kézilabdát. Bár kézilabdatornát rendezünk az emlékére, nem szabad elfelejteni, hogy a sport több területén is nagyon aktív volt, kiemelkedő eredményeket ért el, hisz sok sportágban nagyon sok fiatal juttatott el járási, megyei, országos döntőig, és diákolimpiára. De Lajos bácsi nem csak községünkben örvendett nagy megbecsülésnek és tiszteletnek, hanem a volt járás testnevelő tanárai körében is, hiszen hosszú ideig a testnevelők munkaközösség-vezetője volt. Külön köszöntöm azokat a testnevelő kollégákat is, akik eljöttek, hogy velünk közösen emlékezzenek.”

Az egykori kollégák közül **Kajos László** köszöntötte a megjelenteket: „A volt csornai járás testnevelő tanárai nevében köszöntöm a II. Mészáros Lajos Emléktornát, a szervezőket és külön a családot! Jó szívvel gondolok az együttműködésre, és kívánom, hogy a huszadikán is együtt lehessünk! Tavaly kifejejtettem egy dolgot, ezt most pótolnám:

Mészáros Lajos szakfelügyelői munkája alatt született valami, ami ritkaságszámba megy tán még az egész országban is. Ez a testnevelő kollégák közös, év végi összejövetele, ahol értékeljük azt, amit egész évben csináltunk. Ezt az 1986-os évben határoztuk el, és remélem a továbbiakban is folytatódni fog.”

Végül **Varga Antal**, az egykor nagyon sikeres női csapat fő támogatója szólalt föl: „Először is a fiatalok kedvéért: mit ke-

resek én itt? Ehhez a hetvenes évek elejéig kell visszatekintenünk. Abban az időben Mészáros Lajos tanár úrnak köszönhetően már javában virágzott a női kézilabda Kónyban. Ezeket a mérkőzéseket én is nagy lelkesedéssel látogattam. Így kerültem szoros kapcsolatba Lajos barátommal, akinek helyt-

állása, tenni akarása, fanyar humora lenyűgözött. Olyan mindenes lettem a csapatnál: igazolásokat, jegyzőkönyveket, pénzügyeket intéztem. Szinte a környék összes kézilabdapályáján megfordultunk. Lajos barátom egy szokimondó, igaz, tiszta szívű sportember volt. Lelkesedésével, szaktudásával mindig, mindenkiből a legtöbbet volt képes kihozni. Mindig a maximumra törekedett, pályafutása, helytállása példa lehet a jelen és jövő nemzedékei számára.”

A megnyitó után megkezdődtek a mérkőzések. A tornán részt vett a Tét férfi-csapat, akik a Mészáros Lajos által egy év alatt felépített 93-94-es ificsapattal csaptak össze. Ezután a kónyi kézilabda csapat a hegyeshalmiakkal mérte össze erejét, a végén pedig pályára léptek a szeniorok, a 70-es években megyei bajnokságban sikeresen szereplő női csapat tagjai is, akik először a fiatalabb kónyiakkal majd egymással játszottak igazi örömkézilabdát.

A torna végeztével minden résztvevő csapat emléklapot kapott, majd végeztül Soós Árpád, Mészáros Lajos unokája köszönte meg mindenkinek a részvételt: „A család nevében szeretném megköszönni a polgármesternek és az önkormányzatnak, hogy

emellé a rendezvény mellé odaálltak immár második alkalommal. Köszönöm a résztvevő csapatoknak, hogy elfogadták a meghívást, és remélem, hogy jövőre újra össze tudunk jönni ennyien és ilyen jó hangulatban.”

Csikai Gábor

Bozsik-program és a kónyi labdarúgás jövője

A kónyi felnőtt labdarúgás helyzetéről előző lapszámunkban olvashattak. E cikkből is kiderült, hogy a jelenben sok nehézséggel kell megküzdeni a helyi sportélet szereplőinek, ám a jövő biztatónak tűnik, mert a Bozsik programon belül végre elindult az utánpótlás felépítése. Erről nyilatkozott Horváth Ákos testnevelőtanár, edző.

„A Bozsik program a Kónyi Sportegyesület szervezésében, irányításával működik és a 2017-18-as tanévben kezdtünk bele. Azzal a céllal indítottuk el, hogy a Kónyi Se utánpótlását biztosítani tudjuk, mert sajnos a mai fiatalok, ha nincsenek időben megfogva, és a csapathoz, egy közösségbe irányítva, akkor könnyen elvesznek a labdarúgás számára, vagy pedig más helyen kezdenek játszani, hiszen most is sok helyi fiatal focizik vidéki csapatokban. Mi a csornai alközpontozhoz tartozunk, vagyis a CSSE felügyelete alá, ugyanúgy, ahogy Beled, Szany, Bősárkány és Enese. Jelenleg 3 korcsoport működik, ez takarja az U7, az U9 és az U13 korosztályt, amit eddig úgy oldottunk meg, hogy U11-es korosztály is az U13-ban szerepelt. 2018 tavaszától viszont indul U11-es csapat is, tehát így már négy korosztály fog szerepelni a tavaszi rendezvényeken. Ezzel gyakorlatilag 13 éves korig be tudjuk vonni az összes diákot. A gyerekekkel 3 edző foglalkozik: Máté Szilárd, Nagy Péter és jómagam. Mivel a Bozsik-program leginkább az

– Minden alközpontozhoz tartozó egyesület szervez egy-egy tornát, valamint vannak központi tornák, amelyeken mindenki részt vesz. Májusban mi is rendezünk egy ilyen tornát az U11-es és az U13-as korosztálynak. Ezekre a rendezvényekre az önkormányzat segítségével az egyesület utaztatja a gyerekeket. Az U7-es korosztályban 3+1 fős mérkőzéseket játszanak, míg az U9-ben 6+1 az U13-ban pedig 8+1-es rendszerben játszanak. Az U7 és az U9-es korosztálynak ősszel négy, míg az U13-nak 5 tornája van, ahol a körzethez tartozó csapatokkal kuparendszerben szerepelnek. Ennek az a különlegessége, hogy nincs első, második, harmadik helyezett, inkább az élményszerzés, a gyerekek fejlődése az elsődleges, és mindenki ugyanolyan elbírálásban részesül.

– *Hogyan lehet meggyőzni a gyerekeket, hogy a focit válasszák?*

– Kis korban nincs ezzel probléma, szívesen jönnek, minden csoportban magas létszámban tudunk dolgozni. Jelenleg összesen 32 gyereket foglalkoztatunk, két srác például most jött haza Csornáról. Minden gyereknek hivatalos igazolása van, sportorvosival az egyesülethez. Innen aztán felmenő rendszerű lesz a dolog, ezzel azt szeretnénk elérni, hogy azok, akik már az U13-ból kikerülnek, U14-es, majd U15-ös csapatban versenyezzenek tovább, aki pedig olyan szinten van, az mehet az ificsapathoz. Így a rendszerben biztosítva lesz a folyamatosság. Természetesen itt is lesznek majd lemorzsolások, - olyan fiatalok, akik más

területre orientálódnak, - de a lényeg az, hogy sikerüljön kialakítani egy magot, amely a későbbiekben a kónyi labdarúgás alapjait képezheti majd. Hasonló ez, mint annak idején az én korosztályomban volt például a Tocsik-kupa, meg egyéb iskolai rendezvények. Az akkor elindított serdülőcsapat magja alkotta a közelmúlt kónyi labdarúgását.

– *Edzéseken kívül milyen egyéb programokon vehetnek részt az ifjú focisták?*

– Évzárónak egy közös pizzázást szerveztünk a gyerekeknek egy kis ajándékkal. Ezen kívül a vidéki tornákra, edzőmeccsre (Győrbe, Gyirmótra) való utazás nekik egy túra is, ami erősíti az összetartást, hiszen közösen

iskolás gyerekekhez szól, így az iskolához igazodnak a programok. Az iskolai időpontokon kívül külön edzések is vannak minden korcsoportnak, és edzőmeccseket is szervezünk. Az U9, U11 és U13-as korosztálynak volt már edzőmeccse Csornával, Győr-Ménfőcsanakkal, Enesével, valamint a Győri ETO korosztályos csapataival. A program sikeres megvalósításához természetesen köszönettel tartozunk a szülőknek is, akik nélkül ezt a munkát nem tudtuk volna elvégezni.

– *Ezek az említett tornák hol és hogyan zajlanak?*

utazunk a busszal.

– *Melyek a jövőbeli tervek a programmal kapcsolatban?*

– A legfontosabb nyilvánvalóan az eddig elért értékek megtartása és fejlesztése. A most induló plusz korosztályokat a következő évben is szeretnénk megtartani. Ezen kívül a tárgyi feltételeket is javítani kívánjuk, gondolok itt olyan dolgokra, mint mez, labdák, kapu. Ezeket a TAO-s pályázatokkal kívánjuk biztosítani a gyerekeknek. Így tudjuk szolgálni a kónyi labdarúgás jövőjét.

Csikai Gábor

Régi ízek – régi tárgyak meséi

„Nemcsak abban áll a magyar szakácsművészetnek a titka, hogy egyes ételeket milyen ízletesen tud előállítani, hanem hogyan tálalja föl egymás után úgy, hogy az elköltött étel valósággal kívánja az utána következőt, s mikor már az ember azt hiszi, hogy egészen jóllakott, akkor hoznak megint valamit, amire azt kell mondani, hogy „de már ebből eszünk!”” (Jókai Mór)

2011-ben a régi hagyományokra visszatekintő falunapi kiállítás több közösség összefogásával valósulhatott meg. Elődeink mindennek megadták a módját, így az étkezéseknek is, de nemcsak az étel elfogyasztásának, hanem az előkészületeknek is. A tárgyi kultúra gyönyörűen díszítve jelent meg az asztalon, és a levelestálak, fűszertartó polcok ma is szemet gyönyörködtető látványt nyújtanak. A gondosan vasalt tiszta fehér abrosszal terített asztal mellé pedig együtt ült le a család apraja-nagyja, s nem csak futtában vettek magukhoz néhány adalékanyaggal telített tartósított falatot. Egyszóval sok minden dőlt el a fehér abrosszal mellett, ahogy azt a mondás is tartja.

Az ízek sok-sok történetet rejtnek, melyek közül egyet-egyét ma is hallhatunk a helyiektől. A nagyobb ünnepek, családi összejövetelek nem múlhattak el anélkül, hogy az asszonyok ne rakták volna meg az asztalt mindenféle jóval, vagy a szegényebbek ne édesítették volna hétköznapjaikat kukoricaprózával, s ne vittek volna magukkal egy komatálnyi mákosrétest az újszülött látogatásakor.

A kiállítás alkalmat adott a mesék felidézésére is. Köszönet illeti mindazokat, akik meséltek és féltve őrzött tárgyaikkal hozzájárultak a gyűjtemény

összeállításához. Köszönet a Piros Rózsa Nyugdíjasklub tagjainak, akik nagy-nagy lelkesedéssel, s nem lankadó kitartással, sok munkával elkészítették azokat az ételeket, melyeket a fiatalabbak csak hírből ismerhetnek.

Jelen lapszámunkban ennek az emlékezetes kiállításnak a fotóiból és az elkészített ételek receptjeiből adunk közre néhányat, hogy a közelgő húsvéti ünnepek kapcsán, olvasóink kedvet kapjanak a finomságok elkészítéséhez.

KALAIPOS KALÁCS

Hozzávalók: 65 dkg liszt, só, kristálycukor, 3 dl tej, 1 dl olaj, élesztő, rum, citromhéj, vaníliás cukor, mazsola.

A tejet az olajjal összelangyosítjuk, ebben az élesztőt felfuttatjuk. A többi hozzávalóval összedolgozzuk, és kelni hagyjuk. A tésztából 2 cipót formálunk, vékonyra kisodorjuk. A tölteléknek valókat rászórjuk (kakaó, fahéj, kristálycukor). Az így megtöltött tésztát feltekerjük és a két rudat összefonjuk. Kizsírított lábosban kb. 50 percig sütjük. (Horváth Tihamérné)

KUGLÓF

Hozzávalók: 50 dkg liszt, 10 dkg porcukor, 2 dkg élesztő, 4-5 dl tej, 4 tojássárgája, 10 dkg vaj vagy RAMA margarin, egy csipet só, 1 csomag vaníliás cukor, 5-10 dkg mazsola, a tetejére porcukor.

Az élesztőt 2 dl langyos tejben felfuttatjuk. Habosra keverjük a puha vaját,

vagy margarint a többi cukorral, a tojássárgákkal, és hozzáadjuk a vaníliás cukrot, végül a

felfuttatott élesztőt, meg a lisztet. Annyi langyos tejjel dagasztjuk be, hogy lágy kelttészta kapjunk, végül közé keverjük a mazsolát. Amikor már jó hólyagos, kizsírított kuglófformába öntjük, (kb. a feléig érjen benne), és langyos helyen duplájára kelesztjük. Előmelegített sütőben, (de a tüzet 5 perc múlva mérsékelve) kb. 40 percig sütjük. Ha a tűt beleszúrjuk és már nem tapad rá ragacsos massa, akkor jó. Azon melegen tálra borítjuk, és meghintjük vaníliás porcukorral. Bevonhatjuk csokimázzal vagy csokoládé fondanttal is. (Kertai Imréné)

CSIRIPISZLI (SZALADÓS)

A vékonyan kiterített búzát napon-ta nedvesítve kicsírátatjuk (5-7 nap), Húsdarálón pépesítjük és öntünk rá forró vizet (1 kg búzához kb. 6 liter víz). Jól elkeverjük és levestűrőn leszűrjük. A lébe kb. annyi réteslisztet teszünk, hogy a massa palacsintatészta sűrűségű legyen. A tepsibe 3 ujjnyi masszát öntünk. A sütésidő 1,5 óra, kb. 180 fokon, ami tűzhelyenként lehet eltérő. (Szabóné Virágh Ilona)

